

Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

November 2020

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete	7
3	Bakgrund och gällande rätt	14
3.1	Regleringen av stöd vid korttidsarbete	14
3.2	Användandet av stöd vid korttidsarbete	16
4	Stöd vid korttidsarbete i vissa fall	16
4.1	Fortsatt möjlighet till stöd vid korttidsarbete	16
4.2	Statens andel av kostnaden för korttidsarbete	18
4.3	Jämförelsemånad	20
4.4	Krav hänförliga till arbetstagare	21
4.5	Stöd under uppsägningstid	22
4.6	Ansökan om godkännande	23
4.7	Ansökan om preliminärt stöd	24
4.8	Anmälan om avstämning	24
5	Vilka arbetsgivare som omfattas av stödåtgärden	25
6	Vinstutdelning och andra värdeöverföringar	27
7	Krav hänförliga till arbetsgivare	29
8	Besluts verkställbarhet	32
9	Indrivning, verkställighet och preskription	36
10	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	38
11	Konsekvensanalys	39
12	Författningskommentar	46
12.1	Förslaget till lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall	46
12.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete	50

1 Sammanfattning

I promemorian föreslås att stöd vid korttidsarbete kan lämnas den 1 december 2020–30 juni 2021 trots bestämmelserna om stödperiodens längd och karenstid i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. Det föreslås även att stödet under denna period ska vara förstärkt genom att staten tar en större andel av kostnaderna. Promemorian innehåller också förslag på ytterligare åtgärder för att förstärka kontrollen av stödet samt att Tillväxtverkets beslut ska gälla omedelbart. Det föreslås vidare att möjligheten till vinstutdelning och andra värdeöverföringar i samband med stöd vid korttidsarbete regleras särskilt.

Förslagen föreslås träda i kraft den 15 februari 2021.

I

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete för stöd som

1. lämnas efter godkännande enligt 5 a § samma lag, och
2. avser stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

När stöd vid korttidsarbete får lämnas

2 § Trots det som anges om tidsperioder i 6 a §, 7 a § och 8 a § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete får en arbetsgivare efter godkännande enligt 5 a § den lagen beviljas preliminärt stöd enligt 18 § samma lag för stödmånader som anges i 1 §.

3 § Bestämmelserna i 5 a § andra stycket 3 lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska inte tillämpas.

Jämförelsemånad

4 § Vid tillämpning av 4 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska, i stället för vad som anges i 4 § 6 samma lag, jämförelsemånaden vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020.

Krav hänförliga till arbetstagare

5 § Bestämmelserna i 11 § 3 lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska inte tillämpas.

Nivåer för arbetstids- och löneminskning

6 § För stödmånader som infaller under perioden 1 januari–31 mars 2021 ska, vid tillämpning av 13 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, löneminskningen uppgå till 4, 6 respektive 7,5 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.

För stödmånader som infaller under perioden 1 april–30 juni 2021 ska, vid tillämpning av 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete, löneminskningen uppgå till 8, 12 respektive 15 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.

Beräkning av preliminärt stöd

7 § För stödmånader som infaller under perioden 1 januari–31 mars 2021 ska, vid tillämpning av 17 § andra stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 98,6 procent av underlaget i 17 § första stycket samma lag.

För stödmånader som infaller under perioden 1 april–30 juni 2021 ska, vid tillämpning av 17 § andra stycket lagen om stöd vid korttidsarbete, preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 65,7 procent av underlaget i 17 § första stycket samma lag.

8 § Om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ges stöd även för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan. Sådant stöd ges med högst 10 000 kronor per arbetsgivare.

Stöd under uppsägningstid

9 § Bestämmelserna i 14 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska inte tillämpas. För stöd som lämnas under uppsägningstid ska det, vid tillämpning av 13 § samma lag, bortses från sådan ersättning som lämnas till arbetstagarerna för att arbetsgivaren ska uppfylla 12 § lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Ansökan om godkännande

10 § Om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ska det tillsammans med ansökan om godkännande lämnas ett skriftligt undertecknat yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

Revisorn ska yttra sig över huruvida de villkor som anges i 5 a § andra stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete är uppfyllda. Revisorn ska granska de uppgifter i ansökan som yttrandet avser samt räkenskapsmaterial, sammanställningar och annat underlag som ligger till grund för uppgifterna i ansökan och rapportera sina iakttagelser.

Ansökan om preliminärt stöd

11 § En ansökan om preliminärt stöd ska, i stället för vad som anges i 18 § första stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, ha kommit in till Tillväxtverket inom tre kalendermånader från utgången av stödmånaden.

Anmälan om avstämning

12 § Om stödperioden inleds efter den 30 november 2020 ska, i stället för vad som anges i 19 § tredje stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, avstämning göras vid utgången av stödperioden.

-
1. Denna lag träder i kraft den 15 februari 2021.
 2. Lagen upphör att gälla vid utgången av juni 2021.
 3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för stödmånader som

infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

dels att 2, 3, 10, 27 och 38 §§ och rubriken närmast före 10 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas 14 nya paragrafer, 5 c, 31 a–31 e, 37 a och 39–45 §§, och närmast före 5 c, 31 c, 37 a, 39, 43 och 45 §§ nya rubriker av följande lydelse,

dels att det närmast före 5 a § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Förutsättningar för godkännande”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag finns bestämmelser om

- vilka arbetsgivare som omfattas av lagen (3 §),
- innebörden av vissa uttryck i denna lag (4 §),
- när stöd vid korttidsarbete får lämnas (5–8 a §§),
- förutsättningar för preliminärt stöd (9–16 §§),
- beräkning av preliminärt stöd (17 §),
- ansökan om preliminärt stöd (18 §),
- avstämning av preliminärt stöd (19–27 §§),
- anmälan om avstämning (28–30 §§),
- återbetalningsskyldighet för felaktiga utbetalningar (31 §),
- återbetalningsskyldighet för felaktiga utbetalningar (31–31 b §§),
 - *avbetalning och anstånd* (31 c–31 e §§),
- kreditering och debitering av skattekonto (32–34 §§),
- kontroll (35 och 36 §§),
- handläggande myndighet (37 §), *och*
- handläggande myndighet (37 §),
 - *besluts verkställbarhet* (37 a §),
- överklagande (38 §),
 - *indrivning och verkställighet* (39–42 §§),
 - *förbud mot överlåtelse* (43 och 44 §§), *och*
 - *preskription* (45 §).

3 §²

Lagen gäller arbetsgivare som är juridiska personer eller som är fysiska personer och bedriver näringsverksamhet.

Lagen gäller dock inte

¹ Senaste lydelse 2020:207.

² Senaste lydelse 2019:963.

1. staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan,

2. juridiska personer över vilka staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande, såvida inte verksamheten avser affärsverksamhet, och

3. arbetsgivare i fråga om verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och där det enligt en offentligrättslig reglering ankommer på det allmänna att tillhandahålla verksamheten.

1. staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, och

2. juridiska personer över vilka staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande, såvida inte verksamheten avser affärsverksamhet.

Vinstutdelning och andra värdeöverföringar

5 c §

Arbetsgivaren har inte rätt till stöd vid korttidsarbete som lämnas efter prövning enligt 5 a § om arbetsgivaren under stödperioden, de två månader som följer närmast före stödperioden eller de sex månader som följer närmast efter stödperioden verkställer ett beslut om vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna. Detsamma gäller om ett sådant beslut om värdeöverföring fattas av stämman, styrelsen eller motsvarande organ under samma period.

Om arbetsgivaren ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), gäller vad som anges om värdeöverföringar i första stycket även det eller de moderföretag till arbetsgivaren som ingår i koncernen.

Näringsförbud eller skatte- och avgiftsskulder *Krav hänförliga till arbetsgivare*

10 §

Preliminärt stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har näringsförbud eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när ansökan om sådant stöd prövas. Är arbetsgivaren en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

Preliminärt stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har näringsförbud, *skulder avseende återkrav av stöd enligt denna lag* eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när ansökan om sådant stöd prövas. Är arbetsgivaren en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

För en arbetsgivare som har fått ett godkännande enligt 5 a § får preliminärt stöd inte heller lämnas om arbetsgivaren när ansökan om sådant stöd prövas är

1. skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551), eller

2. på obestånd.

27 §

En arbetsgivare som har fått preliminärt stöd har rätt till ytterligare stöd motsvarande skillnaden mellan preliminärt stöd och slutligt stöd, om preliminärt stöd för en stödmånad har beräknats på en mindre arbetstidsminskning än den som följer av det avtal som vid avstämningstidpunkten gäller för stödmånaden.

Slutligt stöd beräknas på motsvarande sätt som preliminärt stöd men baserat på den större arbetstidsminskningen.

Ytterligare stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har näringsförbud eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när ansökan om sådant stöd prövas. Är arbetsgivaren en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

Ytterligare stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har näringsförbud, *skulder avseende återkrav av stöd enligt denna lag* eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning, när ansökan om sådant stöd prövas. Är arbetsgivaren en juridisk person, får den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i verksamheten inte ha näringsförbud.

För en arbetsgivare som har fått ett godkännande enligt 5 a § får

ytterligare stöd inte heller lämnas om arbetsgivaren när ansökan om sådant stöd prövas är

1. skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551), eller

2. på obestånd.

31 a §

Om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats enligt 5 a §, ska Tillväxtverket besluta att återkräva beloppet.

Om en arbetsgivare inte är berättigad till ett stödbelopp och detta ska betalas tillbaka enligt första stycket, ska ränta tas ut enligt räntelagen (1975:635). Räntekravet får sättas ned om det finns särskilda skäl.

31 b §

Ett beslut enligt 31 a § första stycket ska innehålla uppgift om det belopp som arbetsgivaren ska betala tillbaka och när beloppet senast ska betalas. Återbetalning ska göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Tillväxtverket beslutat om återkrav. Om det finns särskilda skäl får Tillväxtverket besluta att återbetalningen ska göras senast en annan dag.

Är en arbetsgivare återbetalningsskyldig enligt 31 a § första stycket eller skyldig att betala ränta enligt 31 a § andra stycket får annat stöd som betalas ut enligt 5 a § denna lag kvittas mot skulden.

Avbetalning och anstånd

31 c §

Tillväxtverket får träffa avtal med en arbetsgivare om avbetalning av ett återkrav av stöd, om

1. återkravet skulle medföra betydande skadeverkningar för arbetsgivaren,

2. det annars framstår som oskäligt att betala hela beloppet på förfallodagen, eller

3. ett sådant avtal kan antas vara till fördel för det allmänna.

31 d §

Vid återkrav enligt 31 a § ska Tillväxtverket efter ansökan bevilja anstånd med hela eller delar av betalningen om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Ett sådant anstånd får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet.

Tillväxtverket får också bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna.

31 e §

Om förhållandena har ändrats väsentligt sedan ett anstånd enligt 31 d § första stycket beviljats, om företaget har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet eller om det finns andra särskilda skäl, får Tillväxtverket

1 återkalla anståndet, eller

2. sätta ned anståndsbeloppet.

Besluts verkställbarhet

37 a §

Beslut som Tillväxtverket fattar enligt denna lag gäller omedelbart.

38 §³

Beslut enligt denna lag överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Beslut enligt 5, 6, 7, 8 och

Beslut enligt denna lag överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Beslut enligt 5, 6, 7, 8, 31 c,

³ Senaste lydelse 2020:378.

36 a §§ samt beslut om sådant anstånd som avses i 63 kap. 23 § skatteförfarandelagen (2011:1244) får dock inte överklagas.

och 36 a §§ samt beslut om sådant anstånd som avses i 31 d § andra stycket och 63 kap. 23 § skatteförfarandelagen (2011:1244) får dock inte överklagas.

Indrivning och verkställighet

39 §

Om ett återkrav av stöd vid korttidsarbete som har beslutats av Tillväxtverket inte har betalats i rätt tid, ska fordran lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar.

40 §

Om det finns särskilda skäl får Tillväxtverket

1. avstå från att lämna en fordran på återkrav för indrivning, eller

2. lämna en fordran för indrivning även om förfallodagen inte har inträffat.

41 §

Vid indrivning enligt 39 § får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

42 §

Om en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete har lämnats för indrivning enligt 39 §, ska Kronofogdemyndigheten beräkna räntan efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244) för tiden efter överlämnandet och driva in den.

Förbud mot överlåtelse

43 §

En arbetsgivares fordran på stöd vid korttidsarbete som har lämnats

enligt 5 a § får inte överlåtas innan beloppet kan betalas ut.

44 §

En fordran som avses i 43 § får utmätas trots att den inte får överlåtas. Utmätning får dock göras först efter att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter.

Bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§ utsökningsbalken tillämpas inte vid utmätning av en fordran på stöd vid korttidsarbete som ska betalas.

Preskription

45 §

En fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete som har lämnats enligt 5 a § ska vid tillämpning av lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. anses vara en sådan fordran som har påförts enligt skatteförfarandelagen (2011:1244).

-
1. Denna lag träder i kraft den 15 februari 2021.
 2. Bestämmelsen i 5 c § och bestämmelserna i 10 och 27 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången för ansökningar som lämnas efter ikraftträdandet.
 3. Bestämmelserna i 31 a–31 e, 37 a, 38 och 39–45 §§ tillämpas första gången för beslut som fattas efter ikraftträdandet.

3 Bakgrund och gällande rätt

3.1 Regleringen av stöd vid korttidsarbete

Korttidsarbete innebär att arbetstagare tillfälligt går ned i arbetstid och lön. Den 1 januari 2014 trädde ett system med statligt stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU1, rskr. 2013/14:56). Stöd enligt det systemet får endast lämnas om det råder en synnerligen djup lågkonjunktur eller är sannolikt att en sådan är nära förestående. Syftet med stödet är att kunna stödja sysselsättningen och dämpa arbetslösheten. Reglerna för statligt stöd vid korttidsarbete innebär att staten, arbetsgivaren och arbetstagaren delar på kostnaderna för korttidsarbete. Kostnaderna för korttidsarbete utgörs av den lön inklusive arbetsgivaravgifter som motsvarar arbetstidsminskningen.

Bestämmelserna om stöd finns i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete samt förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete. Stödet aktiveras genom att regeringen meddelar föreskrifter för en stödperiod om tolv månader. Denna period kan förlängas en gång med tolv månader. Stödet administreras, efter aktivering, av Skatteverket.

Den 7 april 2020 trädde ett nytt system för stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Systemet är ett komplement till det tidigare systemet. Stöd enligt det nya systemet kan lämnas under en begränsad tid till arbetsgivare som på grund av tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter behöver införa korttidsarbete. Det nya systemet gäller för tid fr.o.m. den 16 mars 2020. Stödet administreras av Tillväxtverket och lämnas efter att verket beslutat om godkännande för stöd. Ett godkännande får bara lämnas om

1. arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter,
2. de ekonomiska svårigheterna har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll,
3. de ekonomiska svårigheterna inte rimligen hade kunnat förutses eller undvikas, och
4. arbetsgivaren har använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft.

Stödperioden är begränsad till sex månader i följd med möjlighet till förlängning i ytterligare tre månader.

Efter aktivering eller godkännande ansöker arbetsgivaren om stöd (s.k. preliminärt stöd) som lämnas enligt tre fasta nivåer för arbetstids- och löneminskning. Stöd kan lämnas till såväl arbetsgivare som är bundna av kollektivavtal som arbetsgivare som inte har kollektivavtal. För att ge rätt till preliminärt stöd ska en arbetstagares arbetstidsminskning vid deltagande i korttidsarbete under en avtalsperiod uppgå till 20, 40 eller 60 procent av ordinarie arbetstid.

Staten står vid varje nivå för en tredjedel av lönekostnaden inklusive arbetsgivaravgifter för den uteblivna arbetstiden medan återstoden fördelas mellan arbetstagare och arbetsgivare med olika inbördes fördelning beroende på nivån av arbetstidsminskning. Arbetstagarens löneminskning ska uppgå till 12 procent av ordinarie lön om arbetstids-

minskningen är 20 procent, till 16 procent om arbetstidsminskningen är 40 procent och till 20 procent om arbetstidsminskningen är 60 procent.

En arbetsgivare som har fått preliminärt stöd är skyldig att göra en avstämning för att fastställa ett slutligt stöd. Avstämningen innebär en jämförelse och bedömning av om den genomsnittliga arbetstids- och löneminskningen som har tillämpats överensstämmer med de angivna nivåerna i lagen och de avtal som slutits. Arbetsgivaren är i vissa fall skyldig att betala tillbaka preliminärt stöd. Detta gäller bl.a. om den tillämpade genomsnittliga arbetstids- och löneminskningen inte motsvarar en av de tre nivåerna för arbetstids- och löneminskning eller inte har stöd i avtal. Om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats ska Tillväxtverket besluta att återkräva beloppet.

En arbetsgivare som har ansökt om eller fått stöd ska ge handläggande myndighet tillfälle att granska verksamheten med avseende på arbetsgivarens rätt till stöd och lämna de uppgifter som behövs för granskningen. En arbetsgivare får föreläggas att fullgöra dessa skyldigheter och föreläggandet får förenas med vite, såvida det inte finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd, och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen. Skatteverket respektive Tillväxtverket får även i egenskap av handläggande myndighet genomföra kontrollbesök för att kontrollera rätten till stöd vid korttidsarbete.

För att möta arbetsgivarnas behov med anledning av pandemin har stödet vid korttidsarbete som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket tillfälligt förstärkts, s.k. korttidspermittering (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Förstärkningen innebär att staten under stödmånader som infaller under perioden den 16 mars 2020 t.o.m. den 31 december 2020 står för tre fjärdedelar av den totala kostnaden. Löneminskningen ska då i stället för 12, 16 respektive 20 procent uppgå till 4, 6 respektive 7,5 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.

Under 2020 gäller vidare att stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket kan lämnas för uppsägningstid, för verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och där det ankommer på det allmänna att tillhandahålla verksamheten samt till arbetstagare som är familjemedlemmar till arbetsgivaren. Dessutom infördes för stödmånader som inföll under perioden 1 maj–31 juli 2020, för stöd vid korttidsarbete som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket, en fjärde nivå för arbetstidsminskning respektive löneminskning (prop. 2019/20:166, bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276). Under denna period fick arbetstagarens arbetstidsminskning uppgå till 80 procent av ordinarie arbetstid. Arbetstagares löneminskning skulle vid en sådan arbetstidsminskning uppgå till 12 procent av ordinarie lön.

I budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 24 avsnitt 4.7) föreslås att stödet vid korttidsarbete kompletteras med ersättning för kompetensinsatser. Förslaget innebär att arbetsgivare som får stöd vid korttidsarbete och som anordnar kompetensinsatser under den genom korttidsarbete arbetsbefriade tiden även ska kunna få ersättning för kostnader för sådana insatser. Regeringen bedömer att ersättning för kompetensinsatser bör hanteras enligt samma principer som gäller för stödet vid korttidsarbete i övrigt. Med kompetensinsatser avses insatser

som syftar till att höja eller validera kompetensen hos en arbetstagarare. Staten föreslås ersätta 60 procent av kostnaden för kompetensinsatser som utförs under den arbetsbefriade tiden vid korttidsarbete.

När Tillväxtverket prövar frågan om stöd vid korttidsarbete föreslås det också vara Tillväxtverket som har till uppgift att pröva frågan om ersättning för kompetensinsatser vid sådant arbete. Vilken myndighet som ska pröva frågan om ersättning för kompetensinsatser i samband med korttidsarbete vid synnerligen djupa lågkonjunkturer föreslås beslutas av regeringen.

För att tillgodose intresset av insyn i ärenden om stöd vid korttidsarbete föreslås i en promemoria som för närvarande är på remiss att sekretess inte ska gälla beslut om stöd i ärende enligt lagen om stöd vid korttidsarbete eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021 (Fi2020/04215).

3.2 Användandet av stöd vid korttidsarbete

Under 2020 har systemet för stöd vid korttidsarbete använts i stor utsträckning. Enligt Tillväxtverkets uppgifter (www.tillvaxtverket.se 2020-11-18) har ca 87 000 företag ansökt om stöd. Av dessa har ca 72 000 företag beviljats preliminärt stöd på sammantaget ca 29 miljarder kronor. Totalt har ca 580 000 anställda omfattats av korttidspermittering under 2020.

I relation till det totala antalet sysselsatta per bransch har mest stöd så här långt betalats ut till företag verksamma i tillverkningsindustrin, hotell- och restaurangverksamhet samt personliga och kulturella tjänster.

Av de 72 000 företag som så här långt beviljats preliminärt stöd har 76 procent mars eller april 2020 som första stödmånad.

4 Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

4.1 Fortsatt möjlighet till stöd vid korttidsarbete

Förslag: En arbetsgivare får utan hinder av vad som anges om tidsperioder i lagen om stöd vid korttidsarbete, efter godkännande av Tillväxtverket, beviljas preliminärt stöd för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Det ställs inget krav på att de ekonomiska svårigheterna inte ska ha kunnat förutses eller undvikas.

Skälen för förslaget: Pandemin har påverkat svenska företag drastiskt. Detta gäller inte minst de företag som har drabbats hårt av de restriktioner som beslutats för att minska smittspridningen. Sedan utbrottet har historiskt stora åtgärder presenterats för att begränsa smittspridningen och för att lindra effekterna för jobb och företag. En av dessa åtgärder är stödet vid korttidsarbete. Stödet har varit en viktig åtgärd för att förhindra att personal blir uppsagd och för att möjliggöra att företag snabbt kan komma

igång igen när läget vänder. Stödet har också kommit att användas i stor utsträckning.

Som beskrivs i avsnitt 3 kan stöd vid korttidsarbete, efter godkännande av Tillväxtverket, lämnas under högst nio kalendermånader i följd (6 a och 7 a §§ lagen [2013:948] om stöd vid korttidsarbete). Efter stödperiodens slut inträder en karenstid om 24 kalendermånader (8 a § samma lag). Med hänsyn till den alltjämt pågående smittspridningen är det av stor betydelse att åtgärder vidtas även fortsättningsvis för att dämpa effekterna av pandemin för företag och samhällsekonomin. Många företag, inte minst de som drabbats av restriktioner, upplever fortfarande en betydligt lägre efterfrågan än normalt. Vid införandet av det permanenta och öppna systemet för korttidsarbete bedömdes att stödperioden inte bör överskrida nio kalendermånader. Detta eftersom en längre stödperiod riskerar att fördröja nödvändig strukturomvandling i ekonomin. I nuvarande exceptionella läge där pandemin tydligt slår brett mot samhällsekonomin och sysselsättningen, bedöms detta argument vara av mindre vikt. I stället överväger fördelarna med en längre stödperiod, i termer av att det motverkar ökad arbetslöshet och bevarar i grunden produktiva företag och jobb. Regelverket för stöd vid korttidsarbete bör därför ändras så att även de arbetsgivare som redan har fått stöd för nio månader eller för en kortare period och nu omfattas av karenstid kan godkännas för stöd för perioden 1 december 2020–30 juni 2021. Eftersom det är fråga om en tillfällig reglering föreslås att bestämmelserna tas in i en egen lag och inte som särbestämmelser i lagen om stöd vid korttidsarbete.

För att arbetsgivaren ska godkännas för stöd vid korttidsarbete krävs enligt 5 a § lagen om stöd vid korttidsarbete att arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter samt att de ekonomiska svårigheterna har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll och inte heller rimligen hade kunnat förutses eller undvikas. Arbetsgivaren ska vidare ha använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft. I förarbetena anges att det kan röra sig om plötsliga fall i global efterfrågan, begränsningar i arbetsgivares tillträde till viktiga marknader eller störningar i leveranser av viktiga insatsvaror. Exempel på exceptionella störningar som kan ge rätt till stöd är oväntat införande av tullar eller andra handelshinder, plötsliga natur- eller väderhändelser eller en omfattande sjukdomsepidemi. En allmän lågkonjunktur räknas inte som en exceptionell störning som ger rätt till stöd. De ekonomiska svårigheterna ska inte ha varit möjliga att undvika eller lindra. Av detta följer att en allmänt förväntad nedgång i konjunkturen eller andra förutsebara marknads- eller produktionsförändringar inte bör berättiga till stöd. Bedömningen bör ske med beaktande av verksamhetens karaktär. Tullar eller andra handelshinder kan vara oförutsedda. De kan också vara konsekvenser av kända motsättningar eller utdragna processer. I ett sådant läge är det rimligt att kräva att en arbetsgivare försöker anpassa sig till den förväntade utvecklingen genom att exempelvis ställa om produktionen, minska sin exponering mot en viss marknad eller förändra sina leveranskedjor. Vad som kan krävas av arbetsgivaren i termer av omställning får avgöras i det enskilda fallet. En utgångspunkt bör vara att snabba, dramatiska och osannolika händelseförlopp innebär lägre krav på arbetsgivarnas anpassning till förändrade förutsättningar (prop. 2019/20:132 s. 86 och 87).

Pandemin har pågått under en längre tid. Det kan därför inte uteslutas att kravet på att de ekonomiska svårigheterna inte ska ha kunnat förutses eller undvikas kommer att skapa svårigheter vid tillämpningen av det tillfälliga regelverket. För att underlätta tillämpningen föreslås därför att detta krav slopas för den nu aktuella perioden.

Några förändringar avseende kraven på att de ekonomiska svårigheterna ska vara allvarliga och tillfälliga och ha orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll samt att arbetsgivaren ska ha använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft föreslås inte. För den närmare innebörden av dessa kriterier se prop. 2019/20:132 s. 52–56.

Lagförslag

Förslaget medför 1, 2 och 3 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

4.2 Statens andel av kostnaden för korttidsarbete

Förslag: För stödmånader som infaller under perioden 1 januari–31 mars 2021 ska löneminskningen uppgå till 4, 6 respektive 7,5 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent. Preliminärt stöd ska för stödmånader som infaller under samma period lämnas med ett belopp som motsvarar 98,6 procent av underlaget.

För stödmånader som infaller under perioden 1 april–30 juni 2021 ska löneminskningen uppgå till 8, 12 respektive 15 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent. Preliminärt stöd ska för stödmånader som infaller under samma period lämnas med ett belopp som motsvarar 65,7 procent av underlaget.

Om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ges stöd även för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan. Sådant stöd ges med högst 10 000 kronor per arbetsgivare.

Skälen för förslaget: Kostnaderna för korttidsarbete utgörs av den lön inklusive arbetsgivaravgifter som motsvarar arbetstidsminskningen. Det statliga stödet lämnas med en tredjedel av detta underlag. Underlaget för stöd beräknas genom att arbetstagarens ordinarie lön multipliceras med den avtalade arbetstidsminskningen enligt någon av de tre nivåerna för arbetstids- och löneminskning som följer av lagen om stöd vid korttidsarbete samt med en individuell närvarokvot. Preliminärt stöd bestäms därefter genom att underlaget multipliceras med 43 procent (17 § lagen om stöd vid korttidsarbete). Övriga kostnader fördelas mellan arbetsgivare och arbetstagare enligt de nivåer som framgår av 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete.

För att möta arbetsgivarnas behov med anledning av pandemin har stödet vid korttidsarbete som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket varit förstärkt under 2020 (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Förstärkningen innebär att staten under stödmånader som infaller under perioden den 16 mars 2020 t.o.m. den 31 december 2020 står för tre fjärdedelar av den totala kostnaden i stället för en tredjedel.

Det finns med hänsyn till effekterna av den pågående smittspridningen skäl att även under det första halvåret 2021 låta staten ta en större andel av kostnaden av stödet vid korttidsarbete för att ge arbetsgivarna bättre förutsättningar att klara de tillfälliga ekonomiska svårigheter som uppstår i pandemins spår. Därigenom kan stödet även fortsättningsvis förhindra att personal blir uppsagd och möjliggöra att företag snabbt kan komma igång igen när läget vänder. Staten bör under perioden den 1 januari–31 mars 2021 ta en lika stor andel av kostnaden som under 2020. Statens andel av kostnaden bör därefter minska stegvis från tre fjärdedelar till hälften under perioden 1 april–30 juni 2021. Utgångspunkten bör vara att förhållandet mellan arbetsgivarens och arbetstidarens andel av kostnaden ska vara densamma som enligt gällande regler. Detta innebär att arbetstidare kommer att drabbas av mindre omfattande löneminskningar än vad som annars varit fallet.

Mot denna bakgrund föreslås att preliminärt stöd under perioden 1 januari–31 mars 2021 ska bestämmas genom att underlaget multipliceras med 98,6 procent. Löneminskningen ska under samma period uppgå till 4, 6 respektive 7,5 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.

Under perioden 1 april–30 juni 2021 föreslås preliminärt stöd bestämmas genom att underlaget multipliceras med 65,7 procent. Löneminskningen ska under samma period uppgå till 8, 12 respektive 15 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.

En förstärkt stödnivå kan medföra ökade risker för missbruk och överutnyttjande av stödet. Det är angeläget att stödet endast går till de arbetsgivare som uppfyller förutsättningarna för stöd och att alla ansökningar om stöd kontrolleras noggrant. Regeringen beslutade den 12 november 2020 om ändringar av förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete som bl.a. syftar till att förstärka kontrollen vid hanteringen av ansökningar om godkännande och preliminärt stöd. I denna promemoria föreslås ytterligare skärpningar av kraven för att förhindra missbruk och överutnyttjande av stödet (se bl.a. avsnitt 4.6 och 7).

I avsnitt 4.6 föreslås att det tillsammans med ansökan om godkännande ska lämnas ett skriftligt undertecknat yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor. Det finns därför skäl att ge även de arbetsgivare som berörs av detta krav stöd för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan. Sådant stöd bör lämnas med högst 10 000 kronor per arbetsgivare. De kostnader som avses är i första hand företagets kostnader för ett sådant revisorsyttrande som föreslås nedan. Även kostnader för andra tjänster bör kunna ersättas, t.ex. kostnader för en redovisningskonsult som tagit fram underlag för ansökan.

Lagförslag

Förslaget medför 6–8 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

4.3 Jämförelsemånad

Förslag: För stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 ska jämförelsemånaden vara antingen den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020.

Skälen för förslaget: Syftet med stöd vid korttidsarbete är att bevara arbetstillfällena genom att redan anställda tillfälligt går ner i arbetstid och lön. Stöd bör därför inte lämnas för arbetstagare som anställs under en stödperiod (prop. 2013/14:1 avsnitt 6.17.5.1.2). För att säkerställa att stöd inte lämnas för arbetstagare som anställs under en stödperiod eller att stödet missbrukas genom att arbetstagaren ges en högre sysselsättningsgrad eller löneökning innan stödmånaden finns i lagen om stöd vid korttidsarbete bestämmelser om jämförelsemånad. Jämförelsemånaden är, när stöd lämnas efter godkännande av Tillväxtverket, den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då beslutet om godkännande fattades (4 § 6). Preliminärt stöd får endast lämnas för arbetstagare som även var anställda hos arbetsgivaren under hela eller någon del av jämförelsemånaden med samma eller högre sysselsättningsgrad än under stödmånaden (11 § 1). I bestämmelserna om ordinarie lön anges vidare att löneökningar som avser tid efter jämförelsemånaden inte ingår i den ordinarie lönen (4 § 2).

I promemorian föreslås en möjlighet att få stöd vid korttidsarbete utöver den maximala stödperioden om nio kalendermånader. För att preliminärt stöd ska kunna betalas ut under perioden den 1 december 2020–30 juni 2021 krävs ett nytt beslut om godkännande av Tillväxtverket. För en arbetsgivare som har fått stöd under hösten 2020 innebär den nuvarande regleringen om jämförelsemånad att jämförelsemånaden kan infalla under en stödperiod. Även det förhållandet att reglerna kommer att tillämpas retroaktivt (se avsnitt 10 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser) medför att jämförelsemånaden kan infalla under en stödperiod. Bestämmelserna om jämförelsemånad behöver därför justeras för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 för att upprätthålla det ursprungliga syftet med regleringen, dvs. att säkerställa att stöd inte lämnas för arbetstagare som anställs under en stödperiod.

Flertalet av de arbetsgivare som kommer att ansöka om stöd för den nu aktuella perioden bedöms ha ansökt om stöd tidigare. Dessa arbetsgivare har sedan tidigare en jämförelsemånad som infaller före stödperioden. För dessa arbetsgivare saknas det skäl att nu bestämma en annan jämförelsemånad. Det föreslås därför att jämförelsemånaden för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 ska vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som tidigare lämnats under 2020. För de arbetsgivaren som inte har fått stöd tidigare bör jämförelsemånaden vara september 2020. Förslaget medför även att löneökningar som avser tid efter jämförelsemånaden inte kommer att ingå i den ordinarie lönen, jfr 4 § 2 lagen om stöd vid korttidsarbete.

Lagförslag

Förslaget medför 4 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

4.4 Krav hänförliga till arbetstagare

Förslag: För stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 ska stöd även lämnas för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj.

Skälen för förslaget: I lagen om stöd vid korttidsarbete regleras att preliminärt stöd får lämnas endast för arbetstagare som inte tillhör arbetsgivarens familj (11 § 3). Undantaget har utformats i enlighet med 1 § andra stycket 2 lagen (1982:80) om anställningsskydd och har ansetts omfatta även arbetsgivare vars verksamhet bedrivs i bolagsform (se Ds 2012:59 s. 284). Bestämmelsen har motiverats med att lagen inte ska kunna missbrukas (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 6.17.5.1.2).

I mindre företag kan en stor andel av de anställda – ibland samtliga – utgöras av anhöriga som omfattas av undantaget för familjemedlemmar. Mot bakgrund av de effekter som pandemin har på samhällsekonomin och företagen har den aktuella avgränsningen ansetts riskera att drabba dessa företag onödigt hårt jämfört med andra företag vars arbetstagare inte består av familjemedlemmar. För att möta arbetsgivarnas behov med anledning av pandemin har bestämmelsen därför undantagits från tillämpning vid stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket för stödmånader som infaller under perioden den 16 mars 2020 t.o.m. den 31 december 2020 (bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199).

När det nu föreslås en möjlighet att ansöka om ett förstärkt stöd till och med 30 juni 2021 med anledning av pandemin bedöms behovet av att låta stödet även omfatta arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj kvarstå oförändrat. För stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 bör därför stöd även lämnas för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj.

När det gäller risken för missbruk så motverkas den av kravet på att en arbetstagare måste ha haft en anställning av viss omfattning hos arbetsgivaren under den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020 (se avsnitt 4.3).

Lagförslag

Förslaget medför 5 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

4.5 Stöd under uppsägningstid

Förslag: För stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 ska stöd även lämnas för uppsägningstid. För stöd som lämnas under uppsägningstid ska bortses från sådan ersättning som lämnas till arbetstagaren för att arbetsgivaren ska uppfylla bestämmelserna i lagen om anställningsskydd.

Skälen för förslaget: En utgångspunkt för stödet vid korttidsarbete är att korttidsarbete inte ska vidtas när uppsägning framstår som den naturliga och riktiga åtgärden (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 6.17.5.1.4). Enligt lagen om stöd vid korttidsarbete får stöd därför inte lämnas för korttidsarbete som är hänförligt till en arbetstagares uppsägningstid (14 §).

Pandemin har påverkat svenska företag drastiskt. Det har inträffat extrema fall i efterfrågan där efterfrågan av varor och tjänster som tillhandahålls av enskilda företag eller branscher i princip helt har försvunnit. För att möta sådana exceptionella fall har det bedömts finnas ett behov av att som en tillfällig krisåtgärd dämpa kostnaderna för arbetsgivare som tillämpar korttidsarbete även i händelse av uppsägningar under tid som korttidsarbete pågår. Bestämmelsen om att stöd inte får lämnas under uppsägningstid har därför undantagits från tillämpning för stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket under perioden den 16 mars 2020 t.o.m. den 31 december 2020 (prop. 2020/21:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199).

Med hänsyn till effekterna av pandemin finns det skäl att för stödmånader som infaller fram till och med den 30 juni 2021 fortsatt ha en reglering som möjliggör stöd vid korttidsarbete under arbetstagares uppsägningstid. För stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 bör därför stöd även lämnas för uppsägningstid.

Stödet vid korttidsarbete förutsätter en löneminskning i samband med korttidsarbetet. Enligt 12 § lagen (1982:80) om anställningsskydd har dock en arbetstagare som har blivit uppsagd rätt att under uppsägningstiden behålla sin lön. För att kravet på löneminskning ska kunna uppfyllas även under uppsägningstid bör man därför vid bedömningen av löneminskningen bortse från ersättning som arbetsgivaren lämnar till arbetstagaren för att uppfylla sin skyldighet enligt 12 § lagen om anställningsskydd.

Lagförslag

Förslaget medför 9 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

4.6 Ansökan om godkännande

Förslag: Om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ska det tillsammans med ansökan om godkännande lämnas ett skriftligt undertecknat yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

Revisorn ska yttra sig över huruvida de villkor som anges i 5 a § andra stycket lagen om stöd vid korttidsarbete är uppfyllda. Revisorn ska granska de uppgifter i ansökan som yttrandet avser samt räkenskapsmaterial, sammanställningar och annat underlag som ligger till grund för uppgifterna i ansökan och rapportera sina iakttagelser.

Skälen för förslaget: Stödet vid korttidsarbete har under 2020 uppgått till stora summor och i denna promemoria föreslås en möjlighet att kunna få stöd under ytterligare sju månader samt att stödet fortsatt ska vara förstärkt. Den förstärkta nivån ökar riskerna för missbruk. Det är därför angeläget att kombinera förslaget med åtgärder som minskar risken för missbruk så att stöd bara betalas ut till sådana arbetsgivare som är berättigade till stöd. Förslagen i denna promemoria förväntas medföra ett stort antal ansökningar. Det är därför också viktigt att underlätta prövningen av vilka arbetsgivare som har rätt till stöd så att handläggningen av ansökningar kan effektiviseras. I syfte att dels underlätta Tillväxtverkets prövning, dels minska risken för missbruk bör det därför införas ett krav på revisorsintyg vid ansökan om godkännande för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Ett krav på revisorsintyg motiveras bl.a. av de höga belopp som stödet vid korttidsarbete kan uppgå till. För att begränsa den administrativa bördan för företagen bör krav på revisorsintyg därför bara ställas om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor. Lönesumman är summan av de ersättningar till arbetstagare som arbetsgivaren redovisar i arbetsgivardeklarationen. I avsnitt 4.2 föreslås att arbetsgivare som berörs av detta krav ska ges stöd för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan. Sådant stöd föreslås lämnas med högst 10 000 kronor per arbetsgivare.

Revisorn bör yttra sig över huruvida de villkor som anges i 5 a § andra stycket lagen om stöd vid korttidsarbete är uppfyllda. Revisorn ska granska uppgifterna i ansökan samt räkenskapsmaterial, sammanställningar och annat underlag som ligger till grund för uppgifterna i ansökan och rapportera sina iakttagelser. Det innebär att revisorns granskning bör följa standarden SNT 4400 (Uppdrag att utföra granskning enligt en särskild överenskommelse rörande finansiell information).

Lagförslag

Förslaget medför 10 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

4.7 Ansökan om preliminärt stöd

Förslag: En ansökan om preliminärt stöd som avser stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 ska ha kommit in till Tillväxtverket inom tre kalendermånader från utgången av stödmånaden.

Skälen för förslaget: Systemet med preliminärt stöd vid korttidsarbete bygger på ett förfarande som består av två led – ansökningar om preliminärt stöd och avstämning. En ansökan om stöd bör göras för varje stödmånad (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 6.17.6.2 och 6.17.6.3). Enligt 18 § lagen om stöd vid korttidsarbete ska en ansökan om preliminärt stöd ha kommit in inom två kalendermånader från utgången av stödmånaden. Vid bestämmandet av tidsfristen har beaktats att arbetsgivaren inte ska få svårigheter att hinna räkna ut det preliminära stöd som begärs. Den tillfälliga lagstiftningen kommer delvis att gälla retroaktivt (se avsnitt 10). Tidsfristen för när en ansökan ska ha kommit in behöver därför justeras. Det föreslås därför att tidsfristen förlängs från två till tre månader.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av 11 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

4.8 Anmälan om avstämning

Förslag: Om stödperioden inleds efter den 30 november 2020, ska avstämning göras vid utgången av stödperioden.

Skälen för förslaget: Som framgår av avsnitt 4.7 bygger systemet med preliminärt stöd vid korttidsarbete på ett förfarande som består av två led – ansökningar om preliminärt stöd och avstämning. Enligt 19 § tredje stycket lagen om stöd vid korttidsarbete ska avstämning göras vid utgången av den tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod inleddes och därefter senast var tredje månad. Detta är avstämningstidpunkterna (4 § 7 samma lag). En anmälan om avstämning ska ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra veckor från avstämningstidpunkten (29 § samma lag).

Den tillfälliga lagstiftningen kommer delvis att gälla retroaktivt (se avsnitt 10). Det innebär att för stödperioder som inleds i december 2020 kommer den första avstämningstidpunkten att sammanfalla med tidpunkten för ansökan. En sådan ordning bedöms inte fylla någon funktion. För de fall stödperioden inleds efter november 2020 bör avstämning därför göras först vid stödperiodens utgång. Eftersom den aktuella stödperioden kan uppgå till sju månader kan detta i vissa fall medföra en något längre period mellan ansökan om stöd och anmälan om avstämning. Detta bör dock inte påverka kontrollen av arbetsgivaren som görs i samband med ansökan om godkännande och preliminärt stöd, se även avsnitt 4.6 och 7 avseende kraven för godkännande och preliminärt stöd. En något längre

period mellan ansökan och anmälan om avstämning kan mot denna bakgrund godtas. En anmälan om avstämning ska ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra veckor från stödperiodens utgång. Om en arbetsgivare ansöker om stöd för perioden december–juni innebär det att avstämning ska göras den 30 juni 2021 och en anmälan om avstämning har kommit in till Tillväxtverket inom fyra veckor från den 30 juni 2021.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av 12 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

5 Vilka arbetsgivare som omfattas av stödåtgärden

Förslag: Även arbetsgivare vars verksamhet i huvudsak är finansierad av allmänna medel och där det allmänna enligt en offentligrättslig reglering har till uppgift att tillhandahålla verksamheten omfattas av stödåtgärden.

Skälen för förslaget: Utgångspunkten för stöd vid korttidsarbete är att stödåtgärden ska omfatta alla juridiska personer och fysiska personer som bedriver näringsverksamhet. Vid införandet av stödet ansågs det emellertid inte rimligt att offentligt finansierad verksamhet skulle omfattas av en statlig subvention i form av stöd vid korttidsarbete. Dessutom gjordes bedömningen att detta slag av verksamhet som regel inte kan anses bli påverkad av konjunkturen på ett sådant sätt att syftet med åtgärden kan antas bli uppnått (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 6.17.4.3). Från tillämpningsområdet för lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete undantogs därför staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan (3 § andra stycket 1), juridiska personer över vilka staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande, såvida inte verksamheten avser affärsverksamhet (3 § andra stycket 2), samt arbetsgivare i fråga om verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och där det allmänna enligt en offentligrättslig reglering har till uppgift att tillhandahålla verksamheten (3 § andra stycket 3).

Undantaget i 3 § andra stycket 3 lagen om stöd vid korttidsarbete tar inte sikte på arbetsgivarna som sådana utan på den verksamhet som de bedriver. Om en arbetsgivare bedriver flera verksamheter kan det således t.ex. inträffa att en viss verksamhet omfattas av undantaget medan stöd kan lämnas för en annan verksamhet som bedrivs av samma arbetsgivare. Av förarbetena framgår det att undantaget i 3 § andra stycket 3 inte är avsett att träffa verksamhet inom ramen för vanliga affärsmässiga transaktioner mellan privata leverantörer och det allmänna även om den ersättning som utges av det allmänna i sådana avtalsförhållanden utgör en leverantörs hela omsättning (prop. 2013/14:1 Förslag till statens budget, finansplan och

skattefrågor avsnitt 6.17.4.3). Samtidigt framgår det av lagtexten att undantaget träffar verksamhet där det allmänna enligt en offentligrättslig reglering har till uppgift att tillhandahålla verksamheten, detta trots att i vart fall delar av sådan verksamhet som på detta sätt ska tillhandahållas av det allmänna i och för sig kan utföras av privata leverantörer på helt affärsmässiga villkor.

Riksdagen konstaterade vid införandet av det nya och öppna systemet för stöd vid korttidsarbete att spridningen av det nya coronaviruset riskerar att drabba samhällsekonomin och företag på sätt som inte kunde förutses vid införandet av regelverket om statligt stöd vid korttidsarbete. Det kan leda till att verksamheter och branscher påverkas på ett sätt som tidigare inte har kunnat förutses. I det sammanhanget skulle det kunna uppstå en osäkerhet kring vilka verksamheter som omfattas av undantaget i 3 § andra stycket 3 lagen om stöd vid korttidsarbete. Exempelvis skulle kollektivtrafik som bedrivs i privat regi, men finansieras av det allmänna inte ha rätt till stöd vid korttidsarbete. Riksdagen konstaterade att det är av stor vikt att reglerna om korttidsarbete är förutsägbara och enkla att tillämpa. Det är också viktigt att upplevda otydligheter i regelverket inte i onödan hindrar att stöd lämnas eller medför att handläggningstider för ansökningar om godkännande blir längre än nödvändigt. Mot denna bakgrund fanns det enligt riksdagen skäl att för stödmånader som infaller under perioden fr.o.m. den 16 mars 2020 t.o.m. den 31 december 2020 tillfälligt slopa det undantag som avses i 3 § andra stycket 3 (bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199).

Det är även fortsättningsvis angeläget att reglerna om korttidsarbete är förutsägbara och enkla att tillämpa. Verksamhet där det allmänna enligt en offentligrättslig reglering har till uppgift att tillhandahålla verksamheten, men som utförs av privata leverantörer på helt affärsmässiga villkor bör inte undantas från lagens tillämpningsområde. Undantaget i 3 § andra stycket 3 lagen om stöd vid korttidsarbete framstår mot denna bakgrund inte som ändamålsenligt och bör slopas. I övrigt bör inga förändringar avseende vilka företag och verksamheter som omfattas göras.

I samband med att ett permanent och öppet system för stöd vid korttidsarbete infördes uttalade regeringen att systemet bör utvärderas när det har varit i kraft en viss tid (prop. 2019/20:132 s. 50). I prop. 2019/20:166 angav regeringen vidare att den avser att noga följa utvecklingen och vid behov återkomma med förslag på lämpliga anpassningar av regelverket (s. 60). En sådan utvärdering bör även omfatta de nu föreslagna reglerna.

Lagförslag

Förslaget medför att 3 § andra stycket 3 lagen om stöd vid korttidsarbete slopas.

6 Vinstutdelning och andra värdeöverföringar

Förslag: Arbetsgivaren har inte rätt till stöd vid korttidsarbete som lämnas efter prövning av Tillväxtverket om arbetsgivaren under stödperioden, de två månader som följer närmast före stödperioden eller de sex månader som följer närmast efter stödperioden verkställer ett beslut om vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna. Detsamma gäller om ett sådant beslut om värdeöverföring fattas av stämman, styrelsen eller motsvarande organ under samma period.

Om arbetsgivaren ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen, gäller vad som anges om värdeöverföringar i första stycket även det eller de moderföretag till företaget som ingår i koncernen.

Skälen för förslaget: Stöd vid korttidsarbete som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket får bara lämnas under förutsättning att arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter. Dessa svårigheter ska ha orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll som inte rimligen hade kunnat förutses eller undvikas. Allvarlighetskravet innebär att det ska vara fråga om en situation där arbetsgivaren i frånvaro av stöd skulle behöva genomföra omfattande uppsägningar (prop. 2019/20:132 s. 55, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Att de ekonomiska svårigheterna inte rimligen kunnat undvikas innebär att det inte ska ha varit möjligt att lindra dessa svårigheter (samma prop. s. 53). Riksdagen har när det gäller kravet på allvarliga ekonomiska svårigheter uttalat att arbetsgivaren förutsätts agera i enlighet med lagens syfte och att det under sådana förhållanden inte kan anses försvarligt att arbetsgivare som mottar stöd från det allmänna vid korttidsarbete samtidigt genomför aktieutdelningar och andra liknande utbetalningar (bet. 2019/20:FiU51 s. 22).

Frågan om det går att kombinera utdelning med krisstöd har diskuterats sedan reglerna trädde i kraft. I syfte att förtydliga regelverket föreslog regeringen i en lagrådsremiss den 7 maj 2020 att riksdagens uttalande skulle komma till uttryck i lagtexten. Lagrådet ansåg dock att förslaget inte borde läggas till grund för lagstiftning och framhöll bl.a. att den redan gällande regleringen ger möjlighet att beakta t.ex. förekomsten av vinstutdelningar. Lagrådet ansåg vidare att det lagförslag som då presenterades inte innebar något egentligt klarläggande i frågan. Regeringen delade Lagrådets bedömning att redan gällande reglering ger möjlighet att beakta olika former av värdeöverföringar och att förekomsten av t.ex. vinstutdelningar kan motivera att stöd vägras enligt 5 a § andra stycket 1–3 lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. Om ett företag trots en kris gör en utbetalning till sina delägare är detta en tydlig indikation på att företaget självt inte har ansett sig ha allvarliga ekonomiska svårigheter och stöd kan vägras enligt 5 a § andra stycket 1. Har företaget orsakat eller bidragit till de ekonomiska svårigheterna genom att förbruka tillgängligt kapital genom utdelning motiverar det att

stöd vägras enligt 5 a § andra stycket 2. Och om ett företag har använt sin ekonomiska buffert för utdelning i stället för att trygga den egna verksamheten i samband med den ekonomiska krisen kan det utgöra hinder för stöd enligt 5 a § andra stycket 3. Regeringen lämnade därför inte något förslag till förtydligande under våren 2020 (prop. 2019/20:166 s. 54–56). Regeringen uttalade dock att den avsåg att fortsatt följa frågan för att kunna uppmärksamma eventuella behov på ytterligare förtydligande (samma prop. s. 56).

Diskussionen om möjligheten att kombinera utdelning med krisstöd har därefter fortsatt och de frågor som framför allt har diskuterats är när i tiden vinstutdelning ska ha lämnats för att påverka bedömningen av om arbetsgivaren uppfyller kravet på allvarliga ekonomiska svårigheter och därmed har rätt till krisstöd samt vilka andra liknande utbetalningar som omfattas.

Det är angeläget att förutsättningarna för stöd är tydliga och att arbetsgivarna redan vid ansökan om stöd vet vilka eventuella begränsningar som finns när det gäller exempelvis vinstutdelning. Tillväxtverket har vidare en stor mängd ansökningar att hantera och ett tydligt regelverk som underlättar tillämpningen är av stor vikt. Inte minst med beaktande av att förslagen i denna promemoria bedöms medföra ett stort antal nya ansökningar om godkännande. Det finns därför ett stort behov av att regleringen i möjligaste mån undviker gränsdragningsproblem vid tillämpningen.

För att öka förutsebarheten och underlätta tillämpningen bör det därför för stöd som lämnas efter prövning av Tillväxtverket införas en regel som anger när värdeöverföringar i form av bl.a. vinstutdelning inte får lämnas och vilka värdeöverföringar som omfattas. Som förebild bör bestämmelserna i förordningen (2020:552) om omställningsstöd för mars och april användas. En sådan utformning innebär att företag som lämnat vinstutdelning eller vissa andra typer av särskilt reglerade värdeöverföringar till aktieägare eller medlemmar under en viss tidsperiod inte kan godkännas för stöd vid korttidsarbete. Att bestämmelserna om utdelning och krisstöd enligt de två regelverken överensstämmer med varandra så långt det är möjligt bedöms underlätta för företagen och bidra till förutsebarheten.

När det inledningsvis gäller frågan om vilka värdeöverföringar som ska omfattas bör bestämmelsen omfatta vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna. Nämda transaktioner är de typer av värdeöverföringar som regleras i 18–20 kap. aktiebolagslagen (2005:551) och 13–15 kap. lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. Det finns dock inget hinder mot att göra sådana formlösa värdeöverföringar som avses i 17 kap. 1 § första stycket 4 aktiebolagslagen. Företag kan alltså exempelvis lämna koncernbidrag samtidigt som de tar emot stöd.

När det gäller tidsperioden bör de aktuella värdeöverföringarna till att börja med inte få verkställas under en stödperiod. Stödperioden enligt de ordinarie reglerna är som längst nio månader. För att förhindra att en arbetsgivare mottar stöd och därefter direkt lämnar utdelning bör förbudet mot utdelning avse stödperioden samt de närmast följande sex månaderna. För att begränsa möjligheterna att kringgå reglerna bör utdelningsförbudet

även omfatta de två månaderna närmast före stödperioden. Ett sådant beslut om värdeöverföring bör inte heller få fattas av stämman, styrelse eller motsvarande organ under samma period.

Följande exempel kan illustrera tillämpningen.

Anta att en arbetsgivare godkänns för stöd vid korttidsarbete från och med den 1 januari 2021. Om arbetsgivaren därefter ansöker om preliminärt stöd för sex månader, dvs till och med juni 2021, kan utdelning lämnas tidigast från och med januari 2022. Om arbetsgivaren i stället väljer att ansöka om preliminärt stöd för fyra månader, kan utdelning lämnas tidigast från och med november 2021.

För att förhindra kringgåenden av regeln bör vidare, om arbetsgivaren ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), vad som anges om värdeöverföringar ovan även gälla det eller de moderföretag som ingår i koncernen.

I samband med att ett permanent och öppet system för stöd vid korttidsarbete infördes uttalade regeringen att systemet bör utvärderas när det har varit i kraft en viss tid (prop. 2019/20:132 s. 50). I prop. 2019/20:166 angav regeringen vidare att den avser att noga följa utvecklingen och vid behov återkomma med förslag på lämpliga anpassningar av regelverket (s. 60). En sådan utvärdering bör även omfatta de nu föreslagna reglerna.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av en ny paragraf, 5 c §, i lagen om stöd vid korttidsarbete.

7 Krav hänförliga till arbetsgivare

Förslag: Preliminärt stöd och ytterligare stöd får inte lämnas till arbetsgivare som har skulder avseende återkrav av stöd enligt lagen om stöd vid korttidsarbete som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning när ansökan om sådant stöd prövas.

För en arbetsgivare som har godkänts för stöd av Tillväxtverket får preliminärt stöd och ytterligare stöd inte heller lämnas om arbetsgivaren när ansökan om sådant stöd prövas är

1. skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning, eller
2. på obestånd.

Skälen för förslaget: Enligt 5 b § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete får godkännande för stöd inte lämnas om arbetsgivaren vid tidpunkten för ansökan är skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551), föremål för företagsrekonstruktion enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion eller på obestånd. Kontrollbalansräkning ska enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) upprättas när det finns skäl att anta att bolagets eget kapital understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet eller när det vid verkställighet enligt 4 kap. utsköningsbalken har visat sig att bolaget saknar tillgångar till full betalning av utmättningsfordringen. Med obestånd

avses enligt 1 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) att ett företag saknar förmåga att betala sina skulder och att denna förmåga inte endast är tillfällig. Ett sådant företag ska enligt huvudregeln försättas i konkurs. En näringsidkare som har betalningssvårigheter kan under vissa förhållanden beviljas rekonstruktion som ett alternativ till konkurs.

Syftet med reglerna är att stöd inte ska kunna beviljas arbetsgivare vars ekonomiska svårigheter är annat än tillfälliga. I de situationer som nämnts ovan finns så mycket som talar för att arbetsgivarens ekonomiska problem inte är tillfälliga att stöd inte bör kunna lämnas. Mot denna bakgrund bedömde regeringen, i likhet med utredningen, att arbetsgivare som befinner sig i någon av de utpekade situationerna inte ska kunna godkännas för stöd (prop. 2019/20:132 s. 57). Motsvarande bedömning har relevans även om det uppstår en skyldighet för arbetsgivaren att upprätta en kontrollbalansräkning eller om arbetsgivaren hamnar på obestånd efter det att en arbetsgivare har godkänts för stöd, men innan beslut om preliminärt stöd, eller i förekommande fall, ytterligare stöd fattats. Det är inte lämpligt att lämna stöd till arbetsgivare vars ekonomiska svårigheter inte längre är att betrakta som tillfälliga. Motsvarande bestämmelser bör därför även omfatta beslut om preliminärt stöd och ytterligare stöd.

När det gäller arbetsgivare som är föremål för företagsrekonstruktion krävs dock särskilda överväganden. Företagsrekonstruktion är ett alternativ till konkurs för företag som har ekonomiska problem, men som bedöms ha utsikter till en fortsatt lönsam verksamhet. De företag som bestämmelserna om företagsrekonstruktion tar sikte på är således inte de företag som är i grunden olönsamma, utan företag som bedöms ha en bärande affärsidé men som råkat i svårigheter av det slaget att de bör kunna övervinnas (prop. 1995/96:5 s. 53–55). Enbart det förhållandet att en arbetsgivare efter att denne har godkänts för stöd vid korttidsarbete, dvs. under en pågående stödperiod, ansöker om och blir föremål för företagsrekonstruktion bör således inte medföra att preliminärt stöd och ytterligare stöd inte ska lämnas. Uteblivet stöd skulle riskera att förvärpa företagets svårigheter. En sådan ordning skulle också motverka att företag som kan övervinna sina ekonomiska svårigheter ansöker om företagsrekonstruktion.

Enligt 10 och 27 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete får preliminärt stöd och ytterligare stöd efter avstämning inte lämnas till en arbetsgivare som har näringsförbud eller skatte- och avgiftsskulder som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning när ansökan om sådant stöd prövas. Syftet med dessa regler är att förhindra att stöd lämnas till arbetsgivare som på olika sätt visat att de inte är beredda att göra rätt för sig. Ekonomiskt misskötsamma arbetsgivare kan på ett otillbörligt sätt skaffa sig konkurrensfördelar och göra det svårt för seriösa arbetsgivare att hävda sig, vilket leder till en för arbetsmarknaden osund utveckling (prop. 2013/14:1 avsnitt 6.17.5.1.1).

Motsvarande bör gälla för en arbetsgivare som har skulder avseende återkrav av stöd enligt lagen om stöd vid korttidsarbete som har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Att fortsätta betala ut stöd vid korttidsarbete till en arbetsgivare som har visat att denne inte är beredd att göra rätt för sig avseende tidigare utbetalt stöd är inte en god ordning. En förutsättning för preliminärt stöd och ytterligare stöd föreslås därför vara

att arbetsgivaren inte har skulder avseende återkrav av stöd enligt lagen om stöd vid korttidsarbete som har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

I samband med att ett permanent och öppet system för stöd vid korttidsarbete infördes uttalade regeringen att systemet bör utvärderas när det har varit i kraft en viss tid (prop. 2019/20:132 s. 50). I prop. 2019/20:166 angav regeringen vidare att den avser att noga följa utvecklingen och vid behov återkomma med förslag på lämpliga anpassningar av regelverket (s. 60). En sådan utvärdering bör även omfatta de nu föreslagna reglerna.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 10 och 27 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete.

8 Besluts verkställbarhet

Förslag: Beslut som Tillväxtverket fattar enligt lagen om stöd vid korttidsarbete ska gälla omedelbart.

Om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket, ska Tillväxtverket besluta att återkräva beloppet.

Om en arbetsgivare inte är berättigad till ett stödbelopp och detta ska betalas tillbaka, ska ränta tas ut enligt räntelagen (1975:635). Räntekravet får sättas ned om det finns särskilda skäl.

Ett beslut om återkrav ska innehålla uppgift om det belopp som arbetsgivaren ska betala tillbaka och när beloppet senast ska betalas.

Återbetalning ska göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Tillväxtverket beslutat om återkrav.

Om det finns särskilda skäl får Tillväxtverket besluta att återbetalningen ska göras senast en annan dag.

Är en arbetsgivare återbetalningsskyldig eller skyldig att betala ränta får annat stöd som betalas ut enligt lagen om stöd vid korttidsarbete kvittas mot skulden.

Tillväxtverket får träffa avtal med en arbetsgivare om avbetalning av ett återkrav av stöd om återkravet skulle medföra betydande skadeverkningar för arbetsgivaren, om det annars framstår som oskäligt att betala hela beloppet på förfallodagen, eller om ett sådant avtal kan antas vara till fördel för det allmänna.

Vid återkrav ska Tillväxtverket efter ansökan bevilja anstånd med hela eller delar av betalningen om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Ett sådant anstånd får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet.

Om förhållandena har ändrats väsentligt sedan ett anstånd beviljats, om företaget har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet eller om det finns andra särskilda skäl, får Tillväxtverket återkalla anståndet eller sätta ned anståndsbeloppet.

Tillväxtverket får också bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna. Ett sådant beslut går inte att överklaga.

Skälen för förslaget: För beslut som fattas av Tillväxtverket enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete gäller bestämmelserna i förvaltningslagen (2017:900), förkortad FL. Av 35 § FL framgår bl.a. att ett beslut som får överklagas inom en viss tid får verkställas när överklagandetiden har gått ut, om beslutet inte har överklagats. I vissa fall får dock ett beslut alltid verkställas omedelbart, t.ex. om beslutet gäller endast tillfälligt eller om kretsen av dem som har rätt att överklaga är så vid eller obestämd att det inte går att avgöra när överklagandetiden går ut. En myndighet får även verkställa ett beslut omedelbart om ett väsentligt allmänt eller enskilt intresse kräver det. Myndigheten ska dock först noga överväga om det finns skäl att avvakta med att verkställa beslutet på grund av att beslutet medför mycket ingripande verkningar för någon enskild, att

verkställigheten inte kan återgå om ett överklagande av beslutet leder till att det upphävs eller någon annan omständighet.

Mot bakgrund av behovet av att kunna betala ut stödet vid korttidsarbete så snabbt som möjligt måste regleringen av ärendehanteringens ge Tillväxtverket förutsättningar att så skyndsamt som möjligt efter att beslutet fattats betala ut stödet.

För att säkerställa att beslut om återbetalning av stöd vid korttidsarbete följs finns det vidare anledning att överväga om sådana beslut alltid ska gälla omedelbart. Tillväxtverket har också i en hemställan påtalat behovet av en sådan regel i syfte att underlätta verkets hantering av fordringar och möjliggöra en mer effektiv hantering av återkrav (Fi2020/04107).

Om även Tillväxtverkets beslut om återbetalning skulle gälla omedelbart kan det antas leda till en bättre kontroll effektivitet eftersom obetalda återkrav kan överlämnas till Kronofogdemyndigheten och bli föremål för verkställighet snabbare än om arbetsgivaren först måste delges och återbetalningskravet få laga kraft. En viktig faktor för ett effektivt förfarande vid återkrav är att tiden från det att en fordran fastställs till dess att den kan överlämnas för indrivning är kort. Risken för utebliven återbetalning ökar även med tiden, eftersom risken för att den betalningsskyldige saknar tillgångar eller försätts i konkurs ökar över tid. En inte oväsentlig effekt är att det även bedöms fungera som ett mildt påtryckningsmedel för att bidra till en hög grad av regelefterlevnad. En hög grad av regelefterlevnad är viktig, inte minst med tanke på de avsevärda belopp stödet vid korttidsarbete omfattar. Bestämmelser som kan leda till en hög grad av regelefterlevnad är dessutom viktiga för acceptansen av stödet i stort.

Övervägande skäl talar därför för att Tillväxtverkets beslut bör gälla omedelbart. I sammanhanget bör också rättssäkerheten för enskilda beaktas. Ett beslut som gäller omedelbart innebär att enskildas skyldighet att betala återkrävt belopp gäller trots att beslutet överklagas. Den enskildes möjligheter att överklaga påverkas dock inte. Bestämmelser om omedelbar verkställighet bör därför kombineras med bestämmelser om avbetalning och anstånd.

Ett avtal om avbetalning bör kunna träffas om det skulle medföra betydande skadeverkningar för arbetsgivaren eller det annars framstår som oskäligt att betala hela beloppet på förfallodagen. Avtal om avbetalning bör även kunna träffas om det kan antas vara till fördel för det allmänna. Rekvisitet att undvika betydande skadeverkningar kan bl.a. avse den situationen att den återbetalningsskyldiga arbetsgivaren inte ska tvingas sälja ekonomiskt betydelsefull egendom. Sådan egendom kan vara fastigheten där företagets verksamhet bedrivs och som är nödvändig för företagets fortlevnad. Det är upp till Tillväxtverket att bedöma om det finns grund för att träffa avtal om avbetalning. Avtalet bör även kunna hävas om det skulle framkomma omständigheter som gör att de ursprungliga övervägandena inte längre gäller. Som exempel på omständigheter som kan föranleda att Tillväxtverket vill häva en avbetalningsplan kan nämnas att betalning inte sker enligt planen, oriktiga uppgifter har lämnats när avbetalningsplanen upprättades, misstanke på ekonomisk brottslighet uppkommer, den betalningsskyldiga brister i sin informationsskyldighet eller avsevärt förbättrad betalningsförmåga inträder. Förutsättningarna för avbetalning motsvarar de som gäller för

omställningsstöd enligt 18 § lagen (2020:548) om omställningsstöd (se prop. 2019/20:181 s. 59–62). I likhet med vad som gäller för omställningsstödet bör inte Tillväxtverkets beslut om att ingå avtal om avbetalningsplan eller häva ett sådant avtal kunna överklagas (se prop. 2019/20:181 s. 73 och 74).

Anstånd bör kunna beviljas efter ansökan av arbetsgivaren om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Skälet till tveksamheten kan vara ett överklagande. Varje initiativ som väcker frågan om hur mycket som ska betalas tillbaka i slutändan omfattas av ordalydelsen. Med beviskravet ”tveksamt” förstås att det är minst lika sannolikt att hela eller delar av återbetalningskravet kommer att kvarstå som att det kommer att sättas ned. Det behöver dock inte väga helt jämnt för att anstånd ska beviljas, utan anstånd får även beviljas om sannolikheten för att det inte blir någon nedsättning av återkravet väger över något. Däremot bör anstånd inte beviljas om det är troligt att återkravet kommer att kvarstå. Det är upp till Tillväxtverket att bedöma om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Om förutsättningarna för anstånd är uppfyllda ska anstånd beviljas. Anståndstiden får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet. Det innebär att tiden vid ett överklagande räknas från dagen för förvaltningsdomstolens dom.

Tillväxtverket bör vidare få meddela anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna, dvs. om det främjar utsikterna att få betalt (jfr prop. 2010/11:65 s. 1043 och 1044). Ett sådant beslut bör inte gå att överklaga.

När anstånd har beviljats med anledning av att det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas bör Tillväxtverket kunna återkalla anståndet eller sätta ned anståndsbeloppet om förhållandena har ändrats väsentligt sedan ett anstånd beviljats, om företaget har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet eller om det finns andra särskilda skäl.

Bestämmelserna om anstånd motsvarar delvis de som gäller för omställningsstöd enligt 19 § lagen om omställningsstöd (se prop. 2019/20:181 s. 61 och 62).

Det är också lämpligt att Tillväxtverket kan avstå från att lämna en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete till indrivning om vissa förutsättningar är uppfyllda. Därigenom bedöms enskildas rättssäkerhet alltjämt kunna säkerställas.

För att uppnå syftet att återkraven av stöd hanteras på ett effektivt sätt och för att öka förutsebarheten för enskilda bör frågan om att beslut om återbetalning ska gälla omedelbart regleras särskilt i lagen om stöd vid korttidsarbete. Att enbart tillämpa den möjlighet till undantag som anges i 35 § tredje stycket FL bedöms inte vara ändamålsenligt för att uppnå angivna syften. Eftersom Tillväxtverkets beslut om återbetalning är en sådan exekutionstitel som får ligga till grund för verkställighet enligt utsökningsbalken, utgör den bestämmelse som nu föreslås dessutom en sådan särskild föreskrift som innebär att verkställighet enligt utsökningsbalken får ske innan beslutet har vunnit laga kraft (3 kap. 23 § andra stycket utsökningsbalken).

Som framgår ovan kan det ifrågasättas om det behöver särregleras att även gynnande beslut om beviljande av stöd ska gälla omedelbart. Av

tydlighetsskäl är det lämpligt att samtliga beslut som Tillväxtverket fattar enligt lagen ska gälla omedelbart, för att det inte ska råda någon tvekan om att även beslutat stöd ska kunna betalas ut direkt.

Sammantaget bedöms förslaget om att beslut ska gälla omedelbart vara ett led i att Tillväxtverkets kontrollverksamhet blir så effektiv som möjligt samtidigt som rättssäkerheten för enskilda säkerställs.

Regler om återkrav finns i 7 och 8 §§ i förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete. Då det nu föreslås att lagen om stöd vid korttidsarbete kompletteras med ett flertal bestämmelser rörande bl.a. verkställighet av återkrav, är det av systematiska skäl lämpligt att dessa bestämmelser i sin helhet tas in i lagen. Att ett beslut om återbetalning föreslås gälla omedelbart innebär vidare inte att beslutet måste verkställas omgående. Det föreslås att en bestämmelse om betalningsfrist införs. Återbetalning ska göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Tillväxtverket beslutat om återkrav.

I samband med att ett permanent och öppet system för stöd vid korttidsarbete infördes uttalade regeringen att systemet bör utvärderas när det har varit i kraft en viss tid (prop. 2019/20:132 s. 50). I prop. 2019/20:166 angav regeringen vidare att den avser att noga följa utvecklingen och vid behov återkomma med förslag på lämpliga anpassningar av regelverket (s. 60). En sådan utvärdering bör även omfatta de nu föreslagna reglerna.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av sex nya paragrafer, 31 a–31 e och 37 a §§ samt en ändring i 38 § lagen om stöd vid korttidsarbete.

9 Indrivning, verkställighet och preskription

Förslag: Om ett återkrav av stöd vid korttidsarbete inte har betalats i rätt tid ska fordran lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Om det finns särskilda skäl får Tillväxtverket avstå från att lämna en fordran för indrivning eller lämna en fordran för indrivning även om förfallodagen inte har inträffat.

Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

Om en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete har lämnats för indrivning, ska Kronofogdemyndigheten beräkna räntan efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförarandelagen för tiden efter överlämnandet och driva in den.

En arbetsgivares fordran på stöd vid korttidsarbete som ska tillgodoföras får inte överlåtas innan beloppet kan betalas ut. En arbetsgivares fordran får dock utmätas trots att den inte får överlåtas. Utmätning får dock göras först efter det att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. Bestämmelserna i utsökningsbalken om vad som ska undantas med hänsyn till gäldenärens behov tillämpas inte vid utmätning av en fordran på stöd vid korttidsarbete som ska betalas ut.

En fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete ska vid tillämpning av lagen om preskription av skattefordringar m.m. anses vara en sådan fordran som har påförts enligt skatteförarandelagen.

Skälen för förslaget: En förutsättning för att Tillväxtverkets efterkontroll av utbetalningar av stöd vid korttidsarbete ska vara effektiv är att det finns tillgängliga rättsmedel för att säkerställa att ett beslutat återkrav av stöd vid korttidsarbete betalas. Om återbetalning inte har skett i rätt tid ska Tillväxtverket överlämna fordran till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Tillväxtverkets beslut om återbetalning ska få verkställas enligt utsökningsbalken, enligt förslaget till 41 § lagen om ändring i lagen (2013:943) om stöd vid korttidsarbete. Tillväxtverket bör ha möjlighet att avstå från att överlämna sådana fordringar till indrivning om det finns särskilda skäl. Ett sådant skäl att avvakta med att begära indrivning kan vara att det finns en ansökan om anstånd som ännu inte har avgjorts och det finns skäl som talar för att anstånd kan komma att medges. Även när ett beslut att inte medge anstånd har överklagats ska det finnas utrymme för att avvakta.

När Skatteverket övertog de offensiva borgenärsuppgifterna från Kronofogdemyndigheten angavs som ett ytterligare exempel på när det kunde finnas skäl för att avvakta med överlämnande för indrivning att en ackordsuppgörelse övervägs (prop. 2006/07:99 s. 41). Om det är fara i dröjsmål därför att den återbetalningsskyldige är i färd med att göra sina tillgångar oåtkomliga för exekution kan det finnas skäl att överlämna fordringen för indrivning även om den återbetalningsskyldige inte har uppmanats att betala beloppet (prop. 2010/11:165 s. 1183 och prop. 1996/97:100 s. 628).

Lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar gäller vid indrivningen vilket bland annat innebär att Kronofogdemyndigheten ansvarar för vissa borgenärsuppgifter och att Tillväxtverket skyndsamt ska hålla Kronofogdemyndigheten underrättad om anstånd med betalning medges eller om fordringen betalas för att förhindra att indrivning sker för belopp som inte är verkställbara.

Enligt 3 kap. 23 § utsökningsbalken får ett beslut inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft om det inte är särskilt föreskrivet. En sådan föreskrift föreslås i 37 a § lagen om ändring i lagen om stöd vid korttidsarbete där det föreskrivs att beslut enligt lagen gäller omedelbart (se avsnitt 8). Tillväxtverket måste därför inte delge beslutet för att en obetald fordran ska kunna lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Det är också lämpligt att en fordran på stöd vid korttidsarbete inte ska få överlätas innan beloppet kan betalas ut på motsvarande sätt som gäller för skatter och avgifter enligt 71 kap. 2 § första stycket skatteförarandelagen (2011:1244).

En fordran på stöd vid korttidsarbete får utmätas först efter det att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter. Om staten har en motfordran avseende skatter, avgifter, böter, viten m.m., och om motfordringen är registrerad för indrivning i utsökningsregistret kan avräkning därför ske innan stöd vid korttidsarbete betalas ut.

Regler om registrering av fordringar för indrivning i utsökningsregistret finns i 12 § indrivningsförordningen. Bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§ utsökningsbalken om vad som ska undantas med hänsyn till gäldenärens behov ska inte tillämpas vid utmätning av en fordran på stöd vid korttidsarbete som ska utbetalas.

Vidare föreslås att en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete vidtillämpning av lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. anses vara en sådan fordran som påförts enligt skatteförarandelagen. Enligt 3 § tredje stycket räknas den femåriga preskriptionstiden därför från den tidpunkt när fordringen överlämnades till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Indrivet belopp ska redovisas mot inkomsttitel på statens budget.

I samband med att ett permanent och öppet system för stöd vid korttidsarbete infördes uttalade regeringen att systemet bör utvärderas när det har varit i kraft en viss tid (prop. 2019/20:132 s. 50). I prop. 2019/20:166 angav regeringen vidare att den avser att noga följa utvecklingen och vid behov återkomma med förslag på lämpliga anpassningar av regelverket (s. 60). En sådan utvärdering bör även omfatta de nu föreslagna reglerna.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av sju nya paragrafer, 39–45 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete.

10 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Den nya lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall träder i kraft den 15 februari 2021 och tillämpas för stöd som lämnas från och med den 1 december 2020. Lagen upphör att gälla vid utgången av juni 2021. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Ändringarna i lagen om stöd vid korttidsarbete träder i kraft den 15 februari 2021. Den nya bestämmelsen om vinstutdelning och andra värdeöverföringar samt bestämmelserna om förutsättningarna för preliminärt och ytterligare stöd i den nya lydelsen tillämpas första gången för ansökningar som lämnas efter ikraftträdandet. Bestämmelserna om återkrav, avbetalning och anstånd, indrivning, verkställighet och preskription tillämpas första gången för beslut som fattas efter ikraftträdandet.

Skälen för förslaget: Med hänsyn till den pågående pandemin är det av stor betydelse att åtgärder snabbt vidtas för att dämpa effekterna av viruset för företag och samhällsekonomin. Lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall bör därför träda i kraft så snart som möjligt. Den nya lagen bör därför träda i kraft den 15 februari 2021. Som framgår av avsnitt 4.1 avser den nya lagen stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

En förutsättning för stöd vid korttidsarbete är att löne- och arbetstidssänkningarna har stöd i avtal (15 och 16 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete). Införandet av korttidsarbete förutsätter således att arbetstagare och arbetsgivare är överens om att åtgärden är lämplig för att möta en tillfällig och allvarlig ekonomisk svårighet. Korttidsarbete utgör vidare en förmån för såväl arbetsgivare som arbetstagare. Arbetstagaren får visserligen gå ner i lön men detta kompenseras av en proportionerligt större arbetstidsminskning. Arbetsgivaren mottar stöd direkt från staten. Mot denna bakgrund är det motiverat att låta den nya lagen tillämpas med retroaktiv verkan från och med den 1 december 2020.

Lagen bör upphöra att gälla vid utgången av juni 2021. Den upphävda lagen bör dock fortfarande gälla för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Även ändringarna i lagen om stöd vid korttidsarbete bör träda i kraft så snart som möjligt. Ändringarna bör därför träda i kraft den 15 februari 2021. Den nya bestämmelsen om vinstutdelning och andra värdeöverföringar samt bestämmelserna om förutsättningarna för preliminärt och ytterligare stöd i den nya lydelsen tillämpas första gången för ansökningar som lämnas efter ikraftträdandet.

De nya bestämmelserna om återkrav, avbetalning och anstånd, indrivning, verkställighet och preskription tillämpas första gången för beslut som fattas efter ikraftträdandet.

11 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslaget effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av de föreslagna förändringarna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas.

Syfte och alternativa lösningar

Det aktuella förslaget om fortsatt möjlighet till stöd vid korttidsarbete t.o.m. juni 2021 syftar till att minska lönekostnaderna för företagen och att därigenom förhindra att livskraftiga företag slås ut och att sysselsättningen faller kraftigt till följd av den ekonomiska nedgången kopplad till pandemin.

Det finns flera alternativa sätt att utforma stödet vid korttidsarbete under perioden 1 december 2020–31 juni 2021. Ett alternativ är att inte förändra subventionsgraden under 2021. Ett annat alternativ är att låta den högre subventionsnivån på 75 procent gälla under hela förlängningen fram t.o.m. juni i stället för t.o.m. mars. Ytterligare ett alternativ är en fortsatt möjlighet till stöd under en längre tid än fram t.o.m. juni 2021. Den ytterligare kostnadslättningen för företag som ytterligare förlängningar och ett ännu mer generöst stöd innebär måste dock vägas mot kostnadsbördan för skattebetalarna och de risker för fusk och missbruk som följer av mer omfattande stödsystem. Även risken för att nödvändig strukturomvandling fördröjs till följd av företagens ytterligare möjligheter till förstärkt stöd behöver beaktas. Skulle ingen förlängning komma till stånd skulle ett stort antal företag drabbas av karens och därmed inte ha rätt till fortsatt stöd. Om subventionsgraden inte förstärks under 2021 får arbetsgivarna en mindre lönekostnadsminskning och arbetstagarna en större löneminskning. Sammantaget riskerar detta att leda till att livskraftiga företag slås ut med sysselsättningsminskning som följd.

Förutom att det är viktigt att reglerna om det förstärkta stödet träder i kraft så snart som möjligt bedöms ingen ytterligare särskild hänsyn behöva tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande. Tillväxtverket är den myndighet som hanterar och informerar om förstärkningen av stödet. Utöver dessa vanliga informationsinsatser bedöms det inte finnas behov av ytterligare särskilda informationsinsatser kring det förstärkta stödet.

Offentligfinansiella effekter

I budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 24) finns 2,00 miljarder kronor avsatt för stöd vid korttidsarbete 2021. Anslaget baseras på oförändrade regler. Det innebär en subventionsgrad på 33 procent för arbetstidsförkortningen (en tredjedel av kostnaden för den

nedsetta tiden). Det innebär också att en karenstid på 24 månader infaller för företag som uppburit stöd under maximalt nio månader. Cirka 40 000 personer per månad bedömdes då vara korttidspermitterade under 2021 som helhet, med en genomsnittlig arbetstidsförkortning på 27 procent.

Vid den nu föreslagna förstärkningen (förlängning plus förhöjd subventionsgrad) av stödet bedöms genomsnittligt antal korttidspermitterade per månad öka till 100 000 personer under perioden januari t.o.m. juni 2021. Vidare bedöms den genomsnittliga arbetstidsförkortningen öka till 40 procent under samma period. För perioden juli t.o.m. december 2021, vilken inte omfattas av förslaget i denna promemoria, bedöms beräkningarna i budgetpropositionen för 2021 vara fortsatt giltiga.

Baserat på denna prognos beräknas den föreslagna förstärkningen av stödet vid korttidsarbete försvaga de offentliga finanserna med 6,48 miljarder kronor 2021 (se tabell 5.1). I detta belopp ingår även den ökade kostnaden för december 2020 som följer av att förslaget börjar gälla denna månad. Denna kostnad bedöms motsvara en sjättedel av statens totala utgifter för korttidsarbete under första halvåret 2021. Det motsvarar i sin tur att antalet korttidspermitterade personer under december 2020 ökar med cirka 80 000 personer till följd av förlängningen. I beloppet ingår även statens kostnad för det stöd på upp till 10 000 kronor som kan erhållas av de företag som har skyldighet att lämna ett revisorsintyg tillsammans med ansökan. Denna post bedöms belasta de offentliga finanserna med 0,03 miljarder kronor. Det baseras på bedömningen att 3 100 företag kommer att begära ett stöd om 10 000 kronor (se vidare effekter för företag nedan).

Beloppet i tabell 5.1 utgör mellanskillnaden mellan den totala kostnaden för korttidsarbete för 2021 med det aktuella förslaget, 8,48 miljarder kronor, och det tidigare budgeterade beloppet för 2021 på 2,00 miljarder kronor.

Tabell 5.1 Offentligfinansiell effekt av förstärkt stöd vid korttidsarbete
Miljarder kronor

	2021	2022	2023	Varaktig effekt
Effekt av förslag	-6,48	0	0	0

Anm. Effektberäkningen baseras på antagandet att i genomsnitt 100 000 individer per månad deltar i korttidsarbete under perioden jan–juni 2021 med en genomsnittlig arbetstidsförkortning på 40 procent, samt att månadslönen bland berörda anställda i genomsnitt är 32 700 kronor.

Prognosen för antalet individer i korttidsarbete är mycket osäker. Det finns därför skäl att kontrastera ovanstående beräkning med alternativa scenarier avseende deltagande i korttidsarbete. I tabell 5.2 redovisas beräkningar av de totala kostnaderna för stöd vid korttidsarbete under budgetåret 2021 om antal individer per månad under perioden januari–juni är i genomsnitt 50 000, 100 000 och 200 000. Övriga antaganden, inklusive antalet personer i korttidsarbete efter juni 2021, är i övrigt desamma som i beräkningen för tabell 5.1.

Givet dessa antaganden innebär ytterligare 10 000 personer i korttidsarbete per månad under januari–juni en ökad kostnad för 2021 med ca 0,75 miljarder kronor. En halvering av antalet anställda med arbetstidsförkortning under den aktuella perioden, jämfört med vad som antas i tabell 5.1, minskar således de totala kostnaderna till 4,72 miljarder kronor (se tabell 5.2). Då 2,00 miljarder sedan tidigare finns anslaget i budgetpropositionen för 2021 skulle detta innebära ett tillkommande finansieringsbehov om 2,72 miljarder kronor. Motsvarande kostnad för en fördubblad volym i korttidsarbete under perioden januari–juni, d.v.s. till 200 000 personer per månad, är 16,00 miljarder kronor vilket innebär ett tillkommande finansieringsbehov om 14,00 miljarder kronor.

Tabell 5.2 Kostnader för stöd vid korttidsarbete under 2020 vid olika antal deltagare (i tusental) under perioden januari–juni

Miljarder kronor

	Antal anställda med arbetstidsförkortning (tusental)		
	50	100	200
Totala kostnader 2021 med förslag	4,72	8,48	16,00
Tillkommande finansieringsbehov	2,72	6,48	14,00

Effekter för sysselsättningen

Den föreslagna tillfälliga förstärkningen av stöd vid korttidsarbete bedöms medföra att ett antal personer undviker de perioder av arbetslöshet som riskerar att följa på uppsägningar. En omfattande forskning visar på genomsnittliga negativa framtida sysselsättningseffekter för personer som drabbas av sådan arbetslöshet.¹

Generellt kan ett öppet och permanent system för stöd vid korttidsarbete förväntas jämna ut variationer i den aggregerade arbetslösheten och sysselsättningen över tid.² I normalfallet påverkas inte ekonomins utveckling på lång sikt av konjunkturvariationer. Men djupa eller långvariga ekonomiska kriser kan medföra negativa effekter på lång sikt. Stöd vid korttidsarbete har utnyttjats i stor utsträckning under 2020 och bedöms ha dämpat sysselsättningsfallet. Under nuvarande lågkonjunktur bedöms det aktuella förslaget därför motverka en ytterligare nedgång i antalet sysselsatta och bromsa ytterligare ökningarna i antalet arbetslösa på kort sikt och därmed minska de långsiktiga negativa effekterna på arbetsmarknaden.

Möjligheten för företag att fortsatt erhålla stöd vid korttidsarbete fram t.o.m. juni 2021 samt de förhöjda subventionsnivåerna kan dock försvåra för expansiva företag att finna kvalificerad arbetskraft, då dessa kan vara ”inlåsta” i företag med stöd för korttidsarbete. Vetskapen om att det finns möjlighet till framtida korttidsarbete kan även generellt minska incitamenten för anställda i mindre expansiva företag att proaktivt söka

¹ Se forskningssammanställningen i Jans, A-C (2009), ”Konsekvenser av varsel och uppsägningar”; Arbetsförmedlingen Working Paper 2009:3

² Cahuc, P (2019), ”Short-Time Work Compensation Schemes and Employment”, IZA World of Labor 2019:11 v2.

anställning i mer expansiva företag, för att på så sätt minska risken för framtida arbetslöshet. Denna minskade rörlighet på arbetsmarknaden innebär ökade kostnader för företag att rekrytera ny personal. Enligt nationalekonomiska s.k. sök- och matchningsmodeller medför detta negativa effekter på sysselsättning och arbetslöshet.³ Sammantaget bedöms dock de positiva sysselsättningseffekterna av förslaget överväga dessa negativa effekter.

Effekter för företagen

Det aktuella förslaget förväntas gynna företag med tillfälliga ekonomiska svårigheter relaterat till pandemin och som i övrigt uppfyller kraven för stöd vid korttidsarbete. Detta gäller företag som sedan tidigare erhållit stöd men som i avsaknad av förslaget skulle förhindras att erhålla ytterligare stöd p.g.a. karens, men även övriga företag som genom förslaget kan erhålla stöd till de högre subventionsnivåerna 75 procent under januari–mars respektive 50 procent under april–juni. Dessa företag kommer att kunna hantera tillfälliga efterfrågesvängningar och störningar i verksamheten utan att behöva säga upp personal i sådan omfattning som annars hade varit fallet.

Potentiellt kan expansiva företag, branscher och regioner missgynnas av förslaget. Även konkurrerande företag som inte söker stöd kan möjligen missgynnas. Som diskuteras ovan kan förslaget innebära inlåsnings-effekter av personer med eftertraktade kompetenser. En sådan inlåsnings försvårar nyrekryteringar för växande företag.

Stödsystemet är öppet för ansökningar från alla typer av företag och branscher. I relation till det totala antalet sysselsatta per bransch har mest stöd så här långt betalats ut till företag verksamma i tillverkningsindustrin, hotell- och restaurangverksamhet samt personliga och kulturella tjänster.⁴ Om fördelningen av stöd fortsatt följer samma mönster, kommer företag i dessa branscher att gynnas mest av den nu föreslagna förlängningen. Den framtida fördelningen av stöd är dock mycket osäker. I dagsläget finns ingen tillgänglig statistik kring fördelningen av utbetalt stöd på företagsstorlek.

Införandet av den nya nivån på 50 procent statlig subvention under perioden april–juni kan innebära en viss ökning av den administrativa bördan för arbetsgivare. Samtidigt uppvägs sannolikt detta helt av möjligheten till den fortsatta kostnadsminskning som följer av att möjligheten till korttidsarbete förlängs.

Företag vars lönesumma under jämförelsemånaden överstiger 400 000 kronor kommer att behöva bifoga ett revisorsintyg till sin ansökan om stöd. Detta krav bedöms dock inte beröra den absoluta majoriteten av företag som ansöker om stöd. Baserat på uppgifter från databasen FRIDA för år 2018 (senast tillgängliga årgången) har ca 88 procent av alla företag i Sverige med minst en anställd en lönesumma som understiger 400 000 kronor under en typisk månad. Andelen företag med högst 10 anställda är av samma storleksordning. För företag verksamma i

³ Cahuc, P, S Carcillo & A Zylberberg (2014), *Labor Economics*, MIT Press.

⁴ Uppgifter om beviljat nettobelopp på branschnivå är från www.Tillvaxtverket.se 2020-11-10. Antalet sysselsatta per bransch härrör till år 2019 och är från nationalräkenskaperna.

tillverkningsindustrin, hotell- och restaurangverksamhet samt personliga och kulturella tjänster – de branscher som hittills erhållit mest stöd utifrån det totala antalet sysselsatta – är andelen med en lönesumma lägre än 400 000 kronor 75, 90 respektive 96 procent.

För de företag som behöver bifoga revisorsintyg uppskattas kostnaden uppgå till mellan 10 000 och 40 000 kronor (se prop. 2019/20:181). Detta kommer dock i huvudsak vara aktuellt för större företag med fler än 10 anställda som därför kan förväntas ha större möjligheter att bära kostnaden. Till detta tillkommer även möjligheten att erhålla stöd för dessa kostnader på upp till 10 000 kronor. Den ökade kostnaden ska också ställas i relation till att företag med en lönesumma på 400 000 kronor per månad kan erhålla upp till 236 600 kronor i statligt stöd per månad. Vid högre lönesummor ökar det maximala stödet per månad proportionellt mot lönesumman.

Vid 75 procents subventionsgrad under perioden januari–mars kan företagen låta anställda gå ned i arbetstid med 20, 40 eller 60 procent med en löneminskning på 4, 6, respektive 7,5 procent. Vid 60 procents arbetstidsförkortning innebär systemet en kostnadsminskning för företaget med 52,5 procent (se tabell 5.3). För en anställd med en månadslön på 32 700 kronor innebär förslaget att företagets lönekostnader (dvs. löner och arbetsgivaravgifter) minskar med 22 562 kronor per månad.

Vid 50 procents subvention (perioden april–juni) kan företagen fortsatt låta anställda gå ned i arbetstid med 20, 40 eller 60 procent men nu med en löneminskning på 8, 12 respektive 15 procent. Vid 60 procent arbetstidsförkortning innebär systemet en kostnadsminskning för företaget med 45 procent (se de tre sista kolumnerna i tabell 5.3). För en anställd med en månadslön på 32 700 kronor innebär förslaget att företagets lönekostnader (dvs. löner och arbetsgivaravgifter) kan minska med 19 338 kronor per månad under perioden maj–juli.

Tabell 5.3 Effekter för arbetsgivaren vid olika nivåer av arbetstidsförkortning vid 75 och 50 procent subventionsgrad

Kronor per månad och procent

Arbetstidsförkortning	20%	40%	60%	20%	40%	60%
Förutsättningar						
Subventionsgrad ¹	75%	75%	75%	50%	50%	50%
Arbetsgivarens andel ¹	5,0%	10,0%	12,5%	10,0%	20,0%	25,0%
Arbetstagarens andel ¹	20,0%	15,0%	12,5%	40,0%	30,0%	25,0%
Lönesänkning ²	4,0%	6,0%	7,5%	8,0%	12,0%	15,0%
Effekter (vid månadslön 32 700 kr)						
Kostnadsminskning av sänkt lön	1 719	2 578	3 223	3 438	5 157	6 446
Statligt stöd till arbetsgivaren	6 446	12 892	19 338	4 297	8 595	12 892
Arbetsgivarens nettokostnad	34 809	27 504	20 413	35 239	29 223	23 639
Kostnadsminskning	8 165	15 471	22 562	7 735	13 752	19 338
<i>Kostnadsminskning (procent)</i>	<i>19,0%</i>	<i>36,0%</i>	<i>52,5%</i>	<i>18,0%</i>	<i>32,0%</i>	<i>45,0%</i>

Anm. Beräkningarna redovisas i kronor per månad och baseras på en månadslön på 32 700 kronor. ¹ De tre raderna "Subventionsgrad", "Arbetsgivarens andel" och "Arbetstagarens andel" summerar till 100 procent och anger hur lönekostnaden för utebliven arbetstid fördelas mellan staten, arbetsgivaren och arbetstagaren. ² Lönesänkningen i procent motsvarar arbetstagarens kostnadsandel i raden ovan multiplicerat med den procentuella nedsättningen i arbetstid.

Den föreslagna tillfälliga förstärkningen av stödet bedöms inte få några tydliga effekter för företagens konkurrensförhållanden.

De föreslagna reglerna bedöms inte öka komplexiteten på ett sätt som innebär att särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. Detta eftersom de föreslagna reglerna är generella och förstärkningen är utformad utifrån befintliga regler.

Företagen bedöms inte påverkas i andra hänseenden än vad som beskrivs i konsekvensanalysen.

Effekter för kommuner och regioner

Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för den kommunala självstyrelsen eller för kommunernas organisation och verksamhet.

I enlighet med den samlade bedömningen i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132 s. 82 och 83) kan ett förstärkt stöd vid korttidsarbete innebära positiva effekter för lands- och glesbygdskommuner. Individer i dessa kommuner som varslas behöver troligtvis i relativt hög grad flytta till en annan del av landet för att komma närmare de lediga jobben. Det nuvarande förslaget skulle kunna innebära färre varsel, stabilare sysselsättning och mindre svängningar i lands- och glesbygdskommunernas skatteunderlag i samband med den nuvarande ekonomiska nedgången.

Effekter för enskilda

Ett förlängt och fortsatt förstärkt system för stöd vid korttidsarbete fram till juni 2021 förväntas främst gynna två grupper av individer. Den ena gruppen utgörs av företagsägare som via möjligheter till fortsatt stöd inte behöver säga upp personal och därmed snabbare kan återgå till normal produktion efter den ekonomiska nedgången. Förslaget bedöms även gynna anställda som via förlängningen även fortsatt kan förväntas kunna komma i fråga för stöd vid korttidsarbete. För dessa individer kan stödet bidra till ökad anställningstrygghet. Arbetstagaren får gå ner i lön men detta kompenseras av en proportionerligt större arbetstidsminskning.

De som kan missgynnas av förslaget är ägare av företag där verksamhetens expansion skulle kunna bromsas av minskad rörlighet på arbetsmarknaden. Även personer som söker arbete skulle kunna missgynnas om förlängningen av korttidsarbete medför färre jobbvakanser, enligt vad som diskuteras ovan.

Effekter för den ekonomiska jämställdheten

Effekterna för den ekonomiska jämställdheten av stödet vid korttidsarbete diskuteras i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132 s. 83). Där konstateras att män i högre utsträckning än kvinnor kan komma att gynnas ekonomiskt

av förslaget, och att den ekonomiska jämställdheten därför kan minska. Den samlade bedömningen är dock att de direkta effekterna av förslaget sannolikt inte medför några större konsekvenser för den ekonomiska jämställdheten. Eftersom det nuvarande förslaget är tidsbegränsat till juni 2021, finns starka skäl att anta att eventuellt tillkommande direkta effekter på den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män endast är tillfälliga. I vilken utsträckning de mer långsiktiga effekterna av förslaget på arbetslöshet och sysselsättning påverkar kvinnor och män olika är dock svårt att bedöma.

Effekter för inkomstfördelningen

Effekterna för inkomstfördelningen av stödet vid korttidsarbete redogörs för i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132 s. 84). Slutsatsen är att de direkta effekterna av förslaget kan bidra till ökade ekonomiska skillnader, men att de samlade effekterna mest sannolikt är små och tillfälliga. I och med att det nuvarande förslaget är tidsbegränsat fram till juni 2021, bedöms eventuellt tillkommande direkta effekter också vara små och tillfälliga. Samtidigt bedöms förslaget kunna minska de långsiktiga, negativa effekterna på arbetsmarknaden av lågkonjunkturen genom att motverka en ytterligare nedgång i antalet sysselsatta och bromsa ytterligare ökningarna i antalet arbetslösa på kort sikt. Därigenom bedöms det bidra till att motverka en mer långsiktig ökning av de ekonomiska skillnaderna som tenderar att följa med ökad arbetslöshet och lägre sysselsättningsgrad.

Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Tillväxtverket prövar ansökningar om godkännande för stöd vid korttidsarbete samt preliminärt stöd och sköter även i övrigt handläggningen av bl.a. anmälningar om avstämning och beslut om slutligt stöd enligt det permanenta och öppna systemet för stöd vid korttidsarbete. Tillväxtverket ska även utöva tillsyn och kontroll. I genomsnitt bedöms ca 100 000 personer uppbära stöd för korttidsarbete under en given månad under den förlängda stödperioden på sju månader. För tiden 1 december 2020 till 30 juni 2021 skulle, utifrån detta, antalet nya ansökningar om godkännande för stöd kunna uppgå till runt 25 000 stycken, men i nuläget saknas underlag kring hur många ansökningar som kan bli aktuella. Tillkommande kostnader för hanteringen av förslaget uppskattas till 165 miljoner kronor för 2021. Kostnaderna föranleds bl.a. av ett behov av systemutveckling, ytterligare utbildning och viss nyrekrytering av personal.

Beslut enligt lagen om stöd vid korttidsarbete kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det finns skäl att utgå ifrån att endast ett begränsat antal av de beslut som fattas till följd av möjligheten till förlängt stöd kommer att överklagas. Dessutom föreslås vissa frågor där det tidigare rått osäkerhet om tillämpningen nu förtydligats vilket kan antas minska antalet överklaganden. Bedömningen görs därför att förändringen endast i begränsad omfattning kommer att ge upphov till en ökad måttillströmning för de allmänna förvaltningsdomstolarna. De ökade kostnader som detta

kommer medföra bedöms kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Det kan antas att ett antal beslut om återkrav av stöd vid korttidsarbete kommer att överlämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Den ökade kostnaden ryms inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha några effekter för miljön.

Användandet av korttidsarbete kan påverka lönestatistiken och ge en snedvriden bild av denna. Detta är något som måste hanteras av berörda aktörer.

12 Författningskommentar

12.1 Förslaget till lag om stöd vid korttidsarbete i vissa fall

1 §

Paragrafen anger lagens tillämpningsområde.

Av paragrafen framgår att lagen gäller vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete för sådant stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket för sådant stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket enligt 5 a § den lagen (*första punkten*) och avser stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 (*andra punkten*).

Enligt 5 a § första stycket lagen om stöd vid korttidsarbete ska stöd lämnas till en enskild arbetsgivare efter godkännande av Tillväxtverket. De närmare förutsättningarna för godkännande regleras i 5 a § andra stycket och 5 b § samma lag. Att lagen ska tillämpas för sådant stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket innebär att lagen inte gäller för stöd som lämnas efter att regeringen har meddelat föreskrifter om att stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5 lagen om stöd vid korttidsarbete.

Lagen innebär att för stöd som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket under den period som anges i andra punkten kommer vissa av bestämmelserna i lagen om korttidsarbete inte att tillämpas eller att ha ett annat innehåll. Se kommentarerna till 2–12 §§.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

2 §

I paragrafen regleras när stöd vid korttidsarbete får lämnas.

Av paragrafen framgår att en arbetsgivare efter godkännande enligt 5 a § lagen om stöd vid korttidsarbete får beviljas preliminärt stöd enligt 18 § samma lag för stödmånader som anges i 1 §, utan hinder av vad som anges

om stödperiodens längd i 6 a och 7 a §§ samt karenstid i 8 a § lagen om stöd vid korttidsarbete. Bestämmelsen innebär att en arbetsgivare som har beviljats stöd vid korttidsarbete under någon del av 2020 kan beviljas stöd under ytterligare en period under förutsättning att villkoren i 5 a § lagen om stöd vid korttidsarbete är uppfyllda. Se även kommentaren till 3 § för tillämpning av 5 a §.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

3 §

I paragrafen regleras de närmare förutsättningarna för stöd som lämnas under den period som lagen är tillämplig.

I paragrafen anges att vid tillämpning av 5 a § lagen om stöd vid korttidsarbete ska 5 a § andra stycket 3 inte tillämpas.

Enligt 5 a § andra stycket lagen om stöd vid korttidsarbete ska arbetsgivaren, för att kunna godkännas för stöd vid korttidsarbete ha fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter (första punkten), de ekonomiska svårigheterna ska ha orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll (andra punkten) och inte rimligen ha kunnat förutses eller undvikas (tredje punkten). Arbetsgivaren ska vidare ha använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft (fjärde punkten).

Bestämmelsen innebär att det för godkännande för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 inte ställs något krav på att de ekonomiska svårigheterna inte ska ha kunnat förutses eller undvikas.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

4 §

I paragrafen finns bestämmelser om jämförelsemånad.

I paragrafen anges att vid tillämpning av 4 § lagen om stöd vid korttidsarbete ska, i stället för vad som anges i 4 § 6 samma lag, jämförelsemånaden vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte fått stöd tidigare, september 2020.

Enligt 4 § 6 lagen om stöd vid korttidsarbete är jämförelsemånaden, när stöd lämnas efter godkännande av Tillväxtverket, den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då beslutet om godkännande fattades.

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

5 §

I paragrafen finns bestämmelser om stöd till medlemmar i arbetsgivarens familj.

Bestämmelsen innebär att bestämmelsen i 11 § 3 lagen om stöd vid korttidsarbete om att preliminärt stöd inte får lämnas till arbetstagare som är medlemmar i arbetsgivarens familj inte ska tillämpas för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

6 §

I paragrafen finns bestämmelser om nivåer för arbetstids- och löneminskning.

Bestämmelserna i *första stycket* avser stödmånader som infaller under perioden 1 januari–31 mars 2021. Enligt första stycket ska vid tillämpning av bestämmelserna om arbetstids- och löneminskning i 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete löneminskningen uppgå till 4, 6 respektive 7,5 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.

Bestämmelserna i *andra stycket* avser stödmånader som infaller under perioden 1 april–30 juni 2021. Enligt andra stycket ska vid tillämpning av bestämmelserna om arbetstids- och löneminskning i 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete löneminskningen uppgå till 8, 12 respektive 15 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

7 §

I paragrafen finns bestämmelser om beräkning av preliminärt stöd.

Bestämmelserna i *första stycket* avser stödmånader som infaller under perioden 1 januari–31 mars 2021. Enligt första stycket ska vid tillämpning av 17 § andra stycket lagen om stöd vid korttidsarbete preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 98,6 procent av underlaget i 17 § första stycket samma lag.

Bestämmelserna i *andra stycket* avser stödmånader som infaller under perioden 1 april–30 juni 2021. Enligt andra stycket ska vid tillämpning av 17 § andra stycket lagen om stöd vid korttidsarbete preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 65,7 procent av underlaget i 17 § första stycket samma lag.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

8 §

I paragrafen finns bestämmelser om stöd för administrativa kostnader.

Av paragrafen framgår att om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ska stöd ges även för administrativa kostnader som uppkommit med anledning av ansökan. Vidare framgår att sådant stöd ges med högst 10 000 kronor per arbetsgivare. De kostnader som avses är i första hand företagets kostnader för ett sådant revisorsyttrande som avses i 10 §. Även kostnader för andra tjänster kan dock ersättas enligt bestämmelsen, t.ex. kostnader för en redovisningskonsult som tagit fram underlag för ansökan. Vilken månad som är jämförelsemånad regleras i 4 §. Se även kommentaren till den paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

9 §

I paragrafen finns bestämmelser om stöd under arbetstagarens uppsägningstid.

Av paragrafen framgår att stöd får lämnas under arbetstagarens uppsägningstid. Under uppsägningstiden har arbetstagaren enligt 12 § lagen (1982:80) om anställningsskydd rätt att behålla sin lön och andra anställningsförmåner även om arbetstagaren inte får några arbetsuppgifter alls eller får andra arbetsuppgifter än tidigare. Oavsett att stöd vid korttidsarbete lämnas är arbetsgivaren skyldig att under uppsägningstiden utge bibehållen lön och andra anställningsförmåner. De närmare förutsättningarna för tillämpningen av korttidsarbete ska enligt 15 och 16 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete regleras i avtal. Det innebär t.ex. att man

i ett kollektivavtal kan avtala huruvida uppsägningstiden ska omfattas. Om stöd lämnas under uppsägningstid ska det vid tillämpning av 13 § samma lag bortses från sådan ersättning som lämnas till arbetstagaren för att arbetsgivaren ska uppfylla 12 § lagen om anställningsskydd. Enligt 13 § ska arbetstagarens löneminskning uppgå till fastställda nivåer. Det innebär att det förhållandet att arbetstagaren vid korttidsarbete under uppsägningstid får behålla en större andel av lönen än vad som följer av 13 § inte ska beaktas.

Övervägandena finns i avsnitt 4.5.

10 §

I paragrafen finns bestämmelser om ansökan om godkännande.

Av *första stycket* framgår att om lönesumman för jämförelsemånaden uppgår till minst 400 000 kronor, ska det tillsammans med ansökan om godkännande lämnas ett skriftligt undertecknat yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Lönesumman är summan av de ersättningar till arbetstagare som arbetsgivaren redovisar i arbetsgivardeklarationen.

I *andra stycket* specificeras vad yttrandet ska avse. Revisorn ska yttra sig över huruvida de villkor som anges i 5 a § andra stycket lagen om stöd vid korttidsarbete är uppfyllda. För tillämpningen av 5 a § under den nu aktuella perioden se kommentaren till 5 §. Revisorn ska granska de uppgifter i ansökan som yttrandet avser samt räkenskapsmaterial, sammanställningar och annat underlag som ligger till grund för uppgifterna i ansökan och rapportera sina iakttagelser. Detta är ett uttryck för att revisorns granskning ska följa standarden SNT 4400 (Uppdrag att utföra granskning enligt särskild överenskommelse rörande finansiell information). Granskningen ska utföras med professionell skepticism och vara så ingående och omfattande som god revisionssed kräver.

Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

11 §

I paragrafen finns bestämmelser om när ansökan om preliminärt stöd senast ska lämnas.

Av paragrafen framgår att en ansökan om preliminärt stöd, i stället för vad som anges i 18 § första stycket lagen om stöd vid korttidsarbete, ska ha kommit in till Tillväxtverket inom tre kalendermånader från utgången av stödmånaden. I 18 § första stycket lagen om stöd vid korttidsarbete anges att en ansökan ska ha kommit in inom två kalendermånader från utgången av stödmånaden.

Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

12 §

I paragrafen finns bestämmelser om anmälan om avstämning.

Av paragrafen framgår att om stödperioden inleds efter den 30 november 2020, ska i stället för vad som anges i 19 § tredje stycket lagen om stöd vid korttidsarbete, avstämning göras vid utgången av stödperioden.

I 19 § tredje stycket anges att avstämning ska göras vid utgången av den tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod inleddes och därefter senast var tredje månad. Detta är avstämningstidpunkterna (4 § 7

samma lag). En anmälan om avstämning ska ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra veckor från avstämningstidpunkten (29 § samma lag).

Om stödperioden inleds efter den 30 november 2020 infaller därmed avstämningstidpunkten vid utgången av stödperioden och en anmälan om avstämning ska ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra veckor från denna tidpunkt.

Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

12.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

2 §

I paragrafen anges lagens innehåll.

En följdändring görs genom tillägg av fem *nya strecksatser* med anledning av att tretton nya paragrafer, 31 a–31 e, 37 a och 39–45 §§, om återbetalningsskyldighet för felaktiga utbetalningar, avbetalningsplan och anstånd, besluts verkställbarhet, indrivning och verkställighet, förbud mot överlåtelse respektive preskription införs.

3 §

I paragrafen finns bestämmelser om vilka arbetsgivare som omfattas av lagen.

Paragrafen ändras på så sätt att undantaget i *andra stycket, tredje punkten* som gäller arbetsgivare i fråga om verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och där det enligt en offentligrättslig reglering ankommer på det allmänna att tillhandahålla verksamheten tas bort.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

5 c §

I paragrafen, som är ny, regleras ytterligare förutsättningar för rätt till stöd vid korttidsarbete.

I *första stycket* anges att arbetsgivaren inte har rätt till stöd vid korttidsarbete som lämnas efter prövning enligt 5 a § om arbetsgivaren under stödperioden, de två månader som följer närmast före stödperioden eller de sex månader som följer närmast efter stödperioden verkställer ett beslut om vinstutdelning, gottgörelse, förvärv av egna aktier eller minskning av aktiekapitalet eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna eller medlemmarna, eller ett sådant beslut fattas av företagets stämma, styrelse eller motsvarande organ under samma period.

Nämnda transaktioner är de former av värdeöverföringar som regleras i 18–20 kap. aktiebolagslagen (2005:551) och 13–15 kap. lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. Det finns dock inget hinder mot att göra sådana formlösa värdeöverföringar som avses i 17 kap. 1 § första stycket 4 aktiebolagslagen. Företag kan alltså exempelvis lämna koncernbidrag samtidigt som de tar emot stöd. Verkställande i detta sammanhang innebär den faktiska utbetalningen av utdelningen eller liknande.

Att bestämmelsen ska tillämpas för sådant stöd som lämnas efter prövning enligt 5 a § innebär att bestämmelsen inte ska tillämpas för stöd som lämnas efter att regeringen har meddelat föreskrifter om att stöd vid korttidsarbete ska lämnas enligt 5 §.

I *andra stycket* anges att om arbetsgivaren ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554), förkortad ÅRL, gäller vad som anges om värdeöverföringar i första stycket även det eller de moderföretag till arbetsgivaren som ingår i koncernen. Den avgörande tidpunkten för frågan om koncerntillhörighet föreligger är den tidpunkt då beslutet om värdeöverföring fattas respektive verkställs. Att koncernen ska vara av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § ÅRL innebär att även utländska koncerner omfattas om företagen upprätthåller förbindelser med varandra motsvarande vad som anges i årsredovisningslagen.

Övervägandena finns i avsnitt 6 där det även finns exempel på tillämpningen.

10 §

I paragrafen anges de närmare förutsättningarna för preliminärt stöd.

Ändringen i *första stycket* innebär att preliminärt stöd, utöver vad som gäller i dag, inte får lämnas till arbetsgivare som har skulder avseende återkrav av stöd vid korttidsarbete som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning när ansökan om sådant stöd prövas. Bestämmelserna i första stycket gäller både för stöd som lämnas efter beslut om föreskrifter enligt 5 § och stöd som lämnas efter godkännande enligt 5 a §.

Ett nytt *andra stycke* läggs till. Bestämmelserna i andra stycket innebär att preliminärt stöd inte får lämnas om arbetsgivaren när ansökan om sådant stöd prövas är skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning eller på obestånd. Prövningen motsvarar den prövning som enligt 5 b § 1 och 3 ska göras vid ansökan om godkännande. Bestämmelserna i andra stycket gäller för stöd som lämnas efter godkännande enligt 5 a §. Se även kommentaren till 27 §.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

27 §

I paragrafen anges de närmare förutsättningarna för ytterligare stöd.

Ändringen i *första stycket* innebär att ytterligare stöd, utöver vad som gäller i dag, inte får lämnas till arbetsgivare som har skulder avseende återkrav av stöd vid korttidsarbete som har överlämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning när ansökan om sådant stöd prövas. Bestämmelserna i första stycket gäller både för stöd som lämnas efter beslut om föreskrifter enligt 5 § och stöd som lämnas efter godkännande enligt 5 a §.

Ett nytt *andra stycke* läggs till. Bestämmelserna i andra stycket innebär att ytterligare stöd inte får lämnas om arbetsgivaren när ansökan om sådant stöd prövas är skyldig att upprätta en kontrollbalansräkning eller på obestånd. Prövningen motsvarar den prövning som enligt 5 b § 1 och 3 ska göras vid ansökan om godkännande. Bestämmelserna i andra stycket gäller för stöd som lämnas efter godkännande enligt 5 a §. Se även kommentaren till 10 §.

Övervägandena finns i avsnitt 7.

31 a §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om återkrav och ränta i fråga om stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Av *första stycket* framgår att om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket, ska Tillväxtverket besluta att återkräva beloppet.

I *andra stycket* anges att om en arbetsgivare inte är berättigad till ett stödbelopp och detta ska betalas tillbaka, ska ränta tas ut enligt räntelagen (1975:635). Räntekravet får sättas ned om det finns särskilda skäl. Ett sådant skäl kan till exempel vara att en felaktig utbetalning av stöd vid korttidsarbete beror på ett misstag hos Tillväxtverket. Det är inte en förutsättning för eftergift att arbetsgivaren begär detta. Tillväxtverket är således oförhindrat att på eget initiativ pröva frågan om eftergift.

Paragrafen motsvarar 7 § förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

31 b §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om beslut om återkrav och betalningsfrist i fråga om stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Enligt *första stycket* ska ett beslut om återkrav innehålla uppgift om det belopp som arbetsgivaren ska betala tillbaka och när beloppet senast ska betalas.

Av *andra stycket* framgår att återbetalning ska göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Tillväxtverket beslutat om återkrav. Tillväxtverket får om det finns särskilda skäl besluta att återbetalningen ska göras senast en annan dag. Som exempel på ett sådant särskilt skäl kan nämnas att Tillväxtverket ska kunna överlämna en fordran för indrivning även om förfallodagen inte har inträffat för att tillförsäkra det allmänna betalning om det är fara i dröjsmål.

Av *tredje stycket* framgår att om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig eller skyldig att betala ränta får annat stöd som betalas ut enligt denna lag kvittas mot skulden.

Paragrafen motsvarar delvis 8 § förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

31 c §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om avbetalning i fråga om återkrav av stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Av paragrafen framgår att Tillväxtverket får träffa avtal med en arbetsgivare om avbetalning av ett återkrav av stöd om återkravet skulle medföra betydande skadeverkningar för arbetsgivaren (*första punkten*), det annars framstår som oskäligt att betala hela beloppet på förfallodagen (*andra punkten*), eller ett sådant avtal kan antas vara till fördel för det allmänna (*tredje punkten*). Ett avtal antas vara till fördel för det allmänna om uppskovet ger ett bättre ekonomiskt utfall för det allmänna än om verkställighetsåtgärder vidtas omedelbart.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

31 d §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om anstånd med betalning av återkrav i fråga om stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Av *första stycket* framgår att vid återkrav ska Tillväxtverket efter ansökan bevilja anstånd med hela eller delar av betalningen om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas. Ett sådant anstånd får bestämmas till längst tre månader efter dagen för beslutet i den fråga som har föranlett anståndet.

Enligt *andra stycket* får Tillväxtverket också bevilja anstånd med betalningen om det kan antas vara till fördel för det allmänna. Ett sådant beslut får inte överklagas. Se även kommentaren till 38 §.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

31 e §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om när anstånd med betalning av återkrav får återkallas i fråga om stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Av paragrafen framgår att om förhållandena har ändrats väsentligt sedan ett anstånd beviljats, om företaget har lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för anståndet eller om det finns andra särskilda skäl, får Tillväxtverket återkalla anståndet (*första punkten*) eller sätta ned anståndsbeloppet (*andra punkten*). Som exempel på om förhållandena har ändrats väsentligt kan vara att det inte längre är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas eller att tidigare betalningssvårigheter har lösts. Det förhållandet att arbetsgivaren har lämnat felaktiga uppgifter kan utgöra ett särskilt skäl.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

37 a §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om besluts verkställbarhet.

Av paragrafen framgår att beslut som Tillväxtverket fattar gäller omedelbart. Laga kraft krävs därför inte för att besluten ska bli gällande, vilket t.ex. betyder att delgivning inte behövs. Om beslutet avser ett återkrav av stöd vid korttidsarbete gäller skyldigheten att betala enligt beslutet även om beslutet överklagas. Att ett beslut om återbetalning gäller omedelbart betyder i normalfallet inte att den som beslutet gäller omgående måste betala fordran för att undvika indrivning. Återbetalning ska göras senast den förfallodag som följer av beslutet om återkrav.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

38 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande.

Ändringen innebär att 31 c § och 31 d § andra stycket tas med i uppräkningslistan över vilka beslut som inte får överklagas. Se även kommentaren till den paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 8.

39 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om när en fordran på återkrav av stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket ska överlämnas för indrivning.

I paragrafen anges när en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete ska lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning och en upplysning om att bestämmelser om indrivning finns lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar. Innan en fordran får lämnas för indrivning ska den betalningsskyldige enligt indrivningsförordningen (1993:1229) ha uppmanats att betala fordringen. Ett beslut om återkrav ska enligt 31 b § innehålla uppgift om när betalning ska ske. Tillväxtverkets underrättelse om beslutet innebär därför att en sådan betalningsuppsmaning som avses i indrivningslagen har skett. Indrivningsförordningen innebär också bland annat att Tillväxtverket skyndsamt ska underrätta Kronofogdemyndigheten om fordringen har betalats, satts ned eller fallit bort eller om anstånd har beviljats med betalningen.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

40 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om när Tillväxtverket får avstå från att lämna en fordran på återkrav för indrivning eller avvika från bestämmelserna om överlämnande för indrivning.

Paragrafen motsvarar i tillämpliga delar 70 kap. 2 § skatteförfarandelagen (2011:1244). Om förutsättningarna för att lämna en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete till Kronofogdemyndigheten för indrivning är uppfyllda är Tillväxtverket som regel skyldigt att göra det. Tillväxtverket ges i denna bestämmelse möjlighet att avvika från bestämmelserna om överlämnande för indrivning genom att avstå från att lämna en fordran på återkrav för indrivning (*första punkten*). Ett särskilt skäl för att avstå kan vara att en ansökan om anstånd inte har behandlats och det finns skäl som talar för att anstånd kan komma att medges. Ett annat skäl för att inte överlämna en fordran kan vara att en avbetalningsplan övervägs.

Tillväxtverket ges också en möjlighet att avvika från bestämmelserna om överlämnande för indrivning genom att lämna en fordran för indrivning innan förfallodagen har inträffat (*andra punkten*). Det kan bli aktuellt om den återbetalningsskyldige är i färd med att göra sina tillgångar oåtkomliga för exekution och det därför uppstår fara i dröjsmål.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

41 §

I paragrafen, som är ny, anges att verkställighet enligt utsökningsbalken får ske vid indrivning.

I paragrafen anges att verkställighet enligt utsökningsbalken får ske vid indrivning. Beslut enligt lagen gäller omedelbart enligt 37 a §. Ett överklagande påverkar alltså inte skyldigheten att betala enligt ett beslut om återkrav av stöd vid korttidsarbete. Bestämmelsen om omedelbar verkställbarhet innebär också att en begäran om indrivning och verkställighet enligt utsökningsbalken får ske oberoende av om beslutet har fått laga kraft (se 3 kap. 23 § andra stycket andra meningen utsökningsbalken).

Övervägandena finns i avsnitt 9.

42 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om beräkning av ränta när en fordran på återkrav av stöd som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket har lämnats för indrivning.

I paragrafen regleras att räntan för tiden efter det att en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete har lämnats för indrivning ska beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244). Det innebär att ränta beräknas på samma sätt som för skatter och avgifter som har överlämnats för indrivning. Det är Kronofogdemyndigheten som ska beräkna denna ränta och driva in den.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

43 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om överlåtelse av en arbetsgivares fordran på stöd vid korttidsarbete som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Paragrafen motsvarar i tillämpliga delar 71 kap. 2 § första stycket skatteförfarandelagen (2011:1244) och innehåller en bestämmelse om att en arbetsgivares fordran på stöd vid korttidsarbete som ska tillgodoföras enligt 7 § inte får överlåtas innan den kan utbetalas. Därigenom hindras den som har skulder hos Kronofogdemyndigheten från att överlåta en fordran på stöd vid korttidsarbete och därigenom undgå utmätning.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

44 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om utmätning av en arbetsgivares fordran på stöd vid korttidsarbete som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket.

Paragrafen motsvarar 71 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244). En fordran på stöd vid korttidsarbete som inte får överlåtas enligt 43 § får ändå utmätas. Därigenom kan fordringar som finns hos Kronofogdemyndigheten betalas innan arbetsgivaren kan använda ett eventuellt överskott till något annat.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

45 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om preskription.

Av paragrafen framgår att en fordran på återkrav av stöd vid korttidsarbete som har lämnats efter godkännande av Tillväxtverket vid tillämpning av lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar anses vara en sådan fordran som har påförts enligt skatteförfarandelagen (2011:1244). Enligt huvudregeln gäller en preskriptionstid på fem år. För fordringar påförda enligt skatteförfarandelagen räknas dock preskriptionstiden från den tidpunkt när de överlämnades till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Övervägandena finns i avsnitt 9.